

Покровитељи

Министарство културе и информисања Републике Србије
Општина Књажевац

ЧАРОБНЕ ПОЛИЦЕ БИБИ СЛИКОВЧИЦЕ

Манифестација дечјег стваралаштва, Књажевац 2016

Главни и одговорни уредник:

Владана Стојадиновић

Уредници:

Владана Стојадиновић,

Слађана Јеремић

Ликовно-технички уредник:

Александар Цветковић

Издавач:

Народна библиотека „Његош“,

Књажевац

www.biblio-knjazevac.org

За издавача:

Владана Стојадиновић

Тираж 300

Штампа:

Magyar Szo, Нови Сад

ISBN 978-86-87537-73-6

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-3-053.2(082.2)

821.163.41-1-053.2(082.2)

821.163.41-2-053.2(082.2)

74/75-053.2(497.11)(084.12)

ЧАРОБНЕ полице Биби Сликовчице : Манифестација дечјег стваралаштва, Књажевац 2016 / главни и одговорни уредник Владана Стојадиновић ; уредници Владана Стојадиновић, Слађана Јеремић. - Књажевац : Народна библиотека "Његош", 2016 (Нови Сад : Magyar Szo). - 64 стр. : илустр. ; 20 x 20 cm

Тираж 300. - Стр. 4: Драги моји мали и велики другари / ваша Биби. - Напомене уз текст.

ISBN 978-86-87537-73-6

COBISS.SR-ID 226725132

ЧАРОВНЕ ПОЛИЦЕ БИБИ СЛИКОВЧИЦЕ

Манифестација дечјег стваралаштва, Књажевац 2016

Књажевац, 2016

Драги моји мали и велики другари,

Добро дошли у чаробни свет Бибиних страница! Пардон, полица... Ја сам **Биби** Сливовчица, маскота Дечјег одељења Народне библиотеке „Његош“. Али, нисам ја овчица која беспослено чучи тамо у неком ћошку, запостављена и заборављена. Нееее! Најпре, у мојој библиотеци таквих ћошкова нема – сваки кутак одише атмосфером „куће знања“. Затим, у нашој библиотеци нико није ни запостављен ни заборављен, нарочито не деца. О томе брину моји драги библиотекари, који током целе године окупљају, подучавају, подстичу на лепе ствари, забављају на стотине деце. Дивота!

А, ко им у свему томе помаже? Па наравно, ја! Мој задатак је најлепши и најлакши – „да се дружим с вама!“ Баш тако је написао мој кум, писац за децу **Бранко** Стевановић, у песми посвећеној деци, књигама и мени. Препознао је Бранко да је Дечје одељење једно сасвим посебно и чаробно место. И одмах се заљубио! И у Књажевац, и у Библиотеку и у све моје другаре. И одмах је имао хиљаду идеја како да Биби Сливовчица окупи још више и још више деце. Његов, а и мој најбољи друг, писац за децу **Игор** Коларов, кратко и јасно је рекао: „Манифестација!“ „Аха... библиотека... полице... Чаробне полице Биби Сливовчице!“ досети се одмах Бранко, па је, ето, наденуо име и манифестацији.

И тако, у нашем малом Књажевцу и нашој малој библиотеци ове јесени одржана је велика манифестација дечјег стваралаштва „Чаробне полице Биби Сливовчице“. Окупила је децу и младе који су уз помоћ врских књижевника, редитеља и ликовних уметника вврррррло озбиљно закорачили у прави-правцати **свет уметности**, правих вредности и културе. Погађате шта је много, много важно? Деца и млади нису били само публика. Не. Никако. Напротив. Они су у-ч-е-с-т-в-о-в-а-л-и у културном животу, стварали мала ремек-дела.

Јесте, то је озбиљан задатак. И тежак и одговоран. Али – неопходан. Да све буде како деца желе. Да свет буде бољи и другачији. **Чаробно културан**. А ова чаролија није се догодила сама од себе, већ је дошла право „из срца“ мојих свемогућих библиотекара. И са **ПОЛИЦА**, правих и замишљених. И баш по узору на нашег чудесног чика Брану Цветковића, који, замислите децо, поново живи у Књажевцу.

Ваша Биби¹

¹ Бибине мисли у целој књизи у текст преточила Слађана Јеремић (уколико није другачије назначено) (прим. уред.).

БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – КЊИЖЕВНА И ЛИКОВНА

У једној од паметних књига у мојој библиотеци прочитала сам нешто што ми се веома допало. Неко веома mudar записао је „Место у библиотеци треба з-а-с-л-у-ж-и-т-и“. И баш те реченице сам се сетила кад су мој кум **Бранко** Стевановић и мој друг **Игор** Коларов читали дечје радове на тему „Старопланинска бајка“ и одлучивали о томе ко ће седети у клупама Бибиног књижевног атељеа. Више од осамдесет песама и прича написали су за конкурс вредни књажевачки ОСНОВЦИ. Чујем, радило се, дабоме, у школи. И код куће. Помагали су, дабоме, учитељи. И маме, тате, старије сестре, омиљене тетке, радознале комшинице... *Грешка!* Па и врапци на грани знају да деца самостално пишу најбоље! Одрасли могу да им „побркају памет“. И шта онда? Изгубисмо будуће талентоване писце! Е, али ту су учитељи, који најбоље познају своје ђаке, па онда Игор и Бранко да им открију све *тајне лепог писања*. Тако се у литерарним радионицама нашло тридесет троје основаца који редовно читају књиге и знају да слажу речи, који

су радознали и умеју да се зачуде и који су обећали да ће сваког дана написати по једну лепу реченицу и... ето тако се постаје **писац!** Писали су и вежбали, писали, вежбали – баш онако како су им саветовали Игор и Бранко.

А каква би то песма или прича биле да немају илустрацију? Па и чика Брана је сваку своју поруку деци додатно објаснио цртежом! Зато сам у помоћ позвала једног финог уметника, **Радета** Ристића. Он вам је прави-правцати добри учитељ. Видела сам рођеним очима чудо. И даље се питам како је могуће да у ликовној радионици, док Раде иде од детета до детета и нешто им шапуће, са белих папира искачу зечеви, неиспавани мишеви, накомстрешене мачке, и како може да се лист из једног најобичнијег блока одједном претвори у широм отворен прозор ка свету маште препуном *чаробних* полица.

И лепо сам видела како из прикрајка гвирка и смејући се **чика Брана**. Мило му је што су теме за песме, приче, цртеже стигле право из његових стихова, прича, загонетки...

БИБИНЕ КЊИЖЕВНЕ НАГРАДЕ*

СТАРИЈИ УЗРАСТ

ПРВА
НАГРАДА

Зец са хартије бежи

Ја сам један зец плави, зец мали,
и немам мира.
Мене ово плаветнило нервира!
Зато сам одлучио да побегнем
са папира.

Хоћу да шетам
улицом Кнез Михаиловом,
да пловим уз леву обалу Дунава
и уживам у лепоти Београда.

Ал' неста то за тили час,
поцепа се хартија у парампарчад!

Тамара Миленковић 7/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Зец са хартије бежи, Марта Вучић
5/1 ОШ „Вук Караџић“

* Награђене радове изабрали: Игор Коларов, Бранко Стевановић и Слађана Јеремић; Посебне Библине награде за најбољег писца и најбољег илустратора додељује редакција Библиног дневника.

**ДРУГА
НАГРАДА**

Зец са хартије бежи

Био једном један посебан зец. Био је много плашљив и много брз. Када би неко дошао у шуму, он би га одмах угледао и веома брзо побегао. У шуму је дошао ловац и видео је тог зеца. Ухватио га је и ставио у кавез. Хтео је да га прода. Зец је много вредео, јер је био посебан и био је баш мекан. Купили су га ветеринари. Хтели су да испитају колико је брз и какви су му рефлекси. Затворили су га у једну собу у којој су била још три зеца. Ставили су га на хартију. После неког времена, ветеринар је ушао да га узме, али је зец био превише брз и побегао је из собе. Провукао му се кроз ноге и побегао. „То је један чудан зец“, помисли ветеринар и потрча за њим, али није могао да га стигне. Зец је био паметан па је изашао скроз из радње и вратио се у шуму. Ветеринари су рекли ловцу да поново пронађе зеца и да ће му опет платити. Ловац је то прихватио. Спремио се и отишао у шуму, али зец је био у некој другој шуми. Није могао да га нађе. Одустао је од тражења. Зец је био срећан што га ловац није нашао. Живео је са другим зечевима и био је срећан.

Илија Пунчић 5/5
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

**ТРЕЋА
НАГРАДА**

Несаница снашла миша

Свако вече када спават желим,
с једним малим створом постелину делим.

Спавање ми не иде због то малог створа,
звукове ослушкујем док не сване зора.

Ноктима ламинат гребе,
понекад ми узме ћебе!

Као ђаво, мира ми не да,
плаши га се и мој меда!

Нестају ми многе ствари!
Срећу моју тај створ квари!

Он ми ствара ноћне море,
од стреса ћу добит боре!

Питам се понекад да л' тај створ икад спава.
Од огромног страха отпашће ми глава!

Не размишља из стана да оде,
услови живота овом створу годе.

Катарина Рагивојевић 8/2
ОШ „Дубрава“

МЛАЂИ УЗРАСТ

**ПРВА
НАГРАДА**

Свако јутро, чим сване

Свако јутро, чим сване, ја устанем, погледам кроз прозор и видим кола како пролазе. Одем у купатило и видим се сва чупава па вриснем, а онда се очешљам да не изгледам као вештица. Када сам се очешљала, сиђем у приземље и видим баку која простире веш.

Лана Тасић 3/4

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

**Несаница снашла миша, Сара Мирковић
5/3 ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“**

**ДРУГА
НАГРАДА**

Несаница снашла миша

Један миш се касно вратио из града па није могао да спава. Покушао је ово па оно, али ништа. Па се сетио да пева – „ла, ла, ла, ла, ла“... Али, ништа. Погледао је испред куће и видео мачку, па се пробудио. Схватио је да је то био само сан. Одлучио је да не остаје до касно у граду. Научио је лекцију.

Арсеније Петровић 3/4

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

**ТРЕЋА
НАГРАДА**

Свако јутро, чим сване

Свако јутро, чим сване, ја мало позевам, па онда видим како се сунце буди и зева својим зраком, а увече се месец буди па и он својим зевањем посјаји.

Никола Милошевић 4/1

ОШ „Дубрава“

Чик погоди(те)

Чик погодите због чега су се посвађали Игор и Бранко. Бранко каже: „Хајде да напишемо песму!“ „Не, написаћемо причу!“ „Не, песму!“ „Да, причу!“ „Нећемо причу, хоћемо песму!“ „Добро, нека напише ко шта хоће!“ „Ах, добро, нека пише ко шта хоће!“ И онда су престали да се свађају око песме и приче.

Никола Милошевић 4/1
ОШ „Дубрава“

Чик погоди да ли идем
у библиотеку
и да ли ћу наћи
звезду неку!

Мина Ристић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Несаница снашла миша, Милица Тасић 7/1
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Чик погоди кога сам срео!
Баку што коприве бере.

Емилија Тошић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Чик погоди
шта имам у џепу:
да ли имам коња,
или шаргарепу.

Калина Рагенковић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Неко ми
грицка
реченице

Неко ми грицка реченице
и прави ми неприлике.
И то се све у мом мозгу мућка
и онда ми глава пуцка.

Анђелија Вигојковић 3/4
ОШ „Димитрије Тодоровић
Каплар“

Један штампар често
је добијао посао да
одштампа књиге.
Скоро увек је била нека
штампарска грешка.
Онда је рекао: „Ма, у овој
књизи неће бити ниједне
штампарске грешке!“
Одштампао је књигу у
којој су се неке реченице
поновиле а неке су биле
без једног слова. На крају
је писало САДРЖЈ.

Илија Пунчић 5/5
ОШ „Димитрије Тодоровић
Каплар“

Један пацовчић сваког
белог дана по мојој торби
преорава. У потрази за
својим сиром, завири и у
моју свешчицу и грицне
ми коју реченицу.

Ива Милојевић 7/3
ОШ „Вук Караџић“

Једном давно био
један ир. Где је с? Миш
га је појео!

Арсеније Петровић 3/4
ОШ „Димитрије
Тодоровић Каплар“

Неко ми грицка реченице.
Да л' су то зеке или чаробнице?

Да л' је лепа принцезица
или је нека зла вештица.

Петра Мицић 4/1
ОШ „Дубрава“

*Несаница снашла миша,
Ана Трајковска 6/1
ОШ „Вук Караџић“
(Посебна Бибина награда
за најбољу илустрацију)*

– Учитељице, учитељице, неко ми
грицка реченице! Шта ћу сад?
– Па, на пример, седи код куће
и научи како се пишу слова.

Алекса Динић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Један миш грицка моју
причу и реченицу, јер је
прича о сиру.

Владана Рајковић 3/2
ОШ „Дубрава“

Неко ми грицка реченице,
да ли су то моје зенице?
Или, птице шаренице?
Неко ми грицка реченице.

Лана Воштинић 3/1
ОШ „Вук Караџић“

Писао сам домаћи и спаковао га у
ранац. Сутра ми је фалила реченица.
Мора да ми ју је појео ранац.

Филип Ранђеловић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Зец са хартије бежи

Једном је једна девојчица нацртала зеца и вука. Зец је побегао са хартије чим је видео вука. Мислио је да је прави па се сакрио иза футроле. Девојчица је видела зеца и зачудила се: „Како је овај зека доспео овде?“ А зец проговори: „Дошао сам са хартије“, рече. „Хоћеш да те пребацам на другу хартију?“, упита девојчица. „Хоћу“, рече зец. И девојчица га пребаци на другу хартију.

Арсеније Петровић 3/4

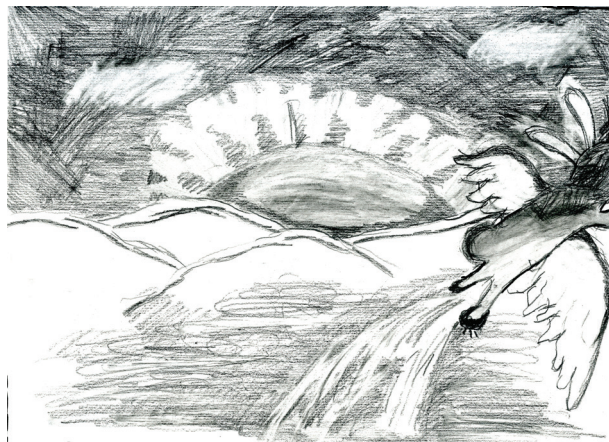
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Зец Срећко је веома мудар и добар. Воли да се шали.

Срећко је ушао у чудан кавез који води у прошлост. Ту је била хартија, а он је није волео. Волео је само шаргарепу. Шаргарепу која говори. Изашао је из кавеза и полетео. Хартија га је пратила као ћилим и викала да стане. Пронашао је и шаргарепу са великим очима и страшним гласом. Попео се на њу и почео је да је једе. Хартија је рекла: „Појешћу те, зеко!“ Зец од страха паде, а хартија ни маказ. Хартија није била жива јер се уплашила зеца. Зец се пробуди, па рече: „Ха, боже, сањао сам хартију.“ Хартија је стајала поред њега у кавезу за прошлост. Зец оде у прошлост и живео је са хартијом. Зец је схватио да се не плаши хартије, јер је она безопасна.

Владана Рајковић 3/2

ОШ „Дубрава“

Зец са хартије бежи, Давид Гојковић 6/1
ОШ „Дубрава“

Уа, школа!!!

Кренула сам у школу и свуда чујем: „Уа, школа!!!“ Ја сам их питала зашто тако вичу, а они су ми рекли да имају контролну вежбу.

Ања Првуловић 4/2

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ау, што ја мрзим школу, зато што мрзим домаћи да радим. Али, ипак, волим писце.

Дина Ахмети 2/4

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Сви ђаци говоре: „УА, ШКОЛА!!!“

Али прваци причају: „УРА, ШКОЛА!!!“

Искра Ђорђевић 4/2

ОШ „Вук Караџић“

Мењам мобилни телефон за књигу

Мењам мобилни телефон за књигу! Зашто?!
ОМГ, фон ме је сморио.

Катарина Радивојевић 8/2
ОШ „Дубрава“

За одлуку куцнуо је час,
вичем ове речи на сав глас:
Мењам телефон са позадином далматинца
за једног доброг „Малог принца“!

Матеја Михајловић 7/2
ОШ „Дубрава“

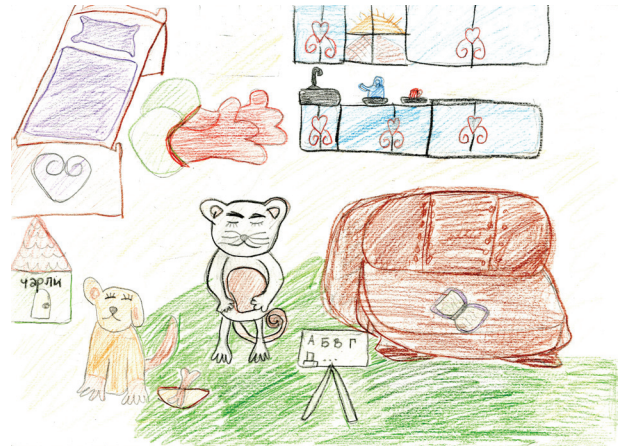
Сад слушајте ме сви, имам супер погодности.
Телефон добар, мало ради, само кад мора.
Хоћу књигу сад дивну, очувану и дугачку.

Милица Јеленковић 3/2
ОШ „Дубрава“

Да ли да мењам, или не,
телефон за књиге?
Књига је лепа, телефон је вредан!
Е, па, шта да радим, мозак ми је непотребан.

Сангра Милутиновић 4/1
ОШ „Дубрава“

Несаница снашла миша, Миња Радивојевић 5/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Није шала, али тако звучи

Ја сам изнела мачку и она скочи и полети.

Дина Ахмети 2/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Пробудио сам се једног јутра. Пред
лицем ми је све било црно. Када
сам устао био сам мокар а мени је
мој окупани пас био на глави.

Филип Ранђеловић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ко је јуче био Владимир Андрић?

Чика Влада Андрић је наш велики изумитељ. Јуче је измислио машину за писање домаћих задатака из математике, која успут кува чај и прави колаче. Већ данас тај математислач има милион корисника.

Мина Здравковић 7/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

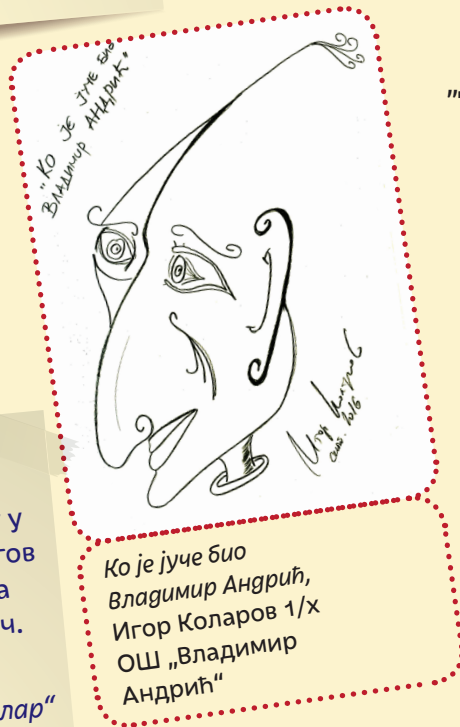
Несаница снашла миша,
Инес Живадиновић 5/1 ОШ
„Димитрије Тодоровић Каплар“

Данас радијатор,
сутра веш машина.
Шта је био јуче?
Можда хладна зима.

Катарина Радивојевић 8/2
ОШ „Дубрава“

Код нас у Књажевцу постојао је један пекар који је радио у пекари „Бели јоргован“. Сви су у тој пекари куповали хлеб. Његов хлеб је био најбољи, а и остала пецива. Али данас, он је кројач.

Илија Пунчић 5/5
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ко је јуче био
Владимир Андрић,
Игор Коларов 1/х
ОШ „Владимир
Андрић“

Чок-чок-олада

Леп је мирис,
укус је још лепши,
ал' „њам“ за њом
је најлепши.

Матеја Михајловић 7/2
ОШ „Дубрава“

Побркана памет

Добила Милица књигу за лектуру. Књига јој је била досадна. „Да одморим мало?“ Заспала Милица, а паучина ухватила и књигу и њу.

Милица Џонић 8. разред специјалног одељења
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ја сам била у школи и завртело ми се у глави. Анђела, моја другарица, рекла ми је да ми се није завртело, него да ми је побркана памет. После тога ја сам се насмејала и прошло ме је.

Ања Преуловић 4/2
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Понекад писац
или песник
побрка памет.
Понаша се писац
као да га је родио
шкрипац.

Анђелија Вигојковић 3/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ја имам главу малу,
таман за једну шалу.

Емилија Тошић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Памет се ова побркала скроз. Ђак је заборавио колико је 2+2. Учитељица га изгрдила. Тад је настала побркана памет.

Милица Јеленковић 3/2
ОШ „Дубрава“

Хоћу да цртам,
али не црта ми се.

Лазар Ристић 4/1
ОШ „Дубрава“

Несаница снашла миша, Анастасија Николић
5/2 ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Несаница снашла миша

Вече лепо, звезде сјаје,
ко створено за спавање.
Склопим очи, све одреда,
кад, миш крене да пева.

Таман што се стиша,
опет крене песма миша.
Несаница њега снашла,
баш тог миша пронашла.

Ни да око склопи, ни да трене,
од муке јадан да пева крене.
За чекање више немам снаге,
нема више речи благе.

Рецепт мој, то је тајна,
помаже ко звезда сјајна.
Топло млеко, ко од шале,
чини да несаница шета даље.

Миш сада спава,
ко лађа плава,
али он сања, хрче
као да маратонци трче.

Матеја Михајловић 7/2
ОШ „Дубрава“

Један миш мали требало је да иде на венчање.
Није имао новца. Легао је да спава, али није
могао да спава. Ухватила га несаница од
превише размишљања. Није спавао, али је
на венчање ипак отишао. Без поклона, и без
одела и без ципела, био је као неки јадан миш.
Када је требало да се слика, рекао је: „Немам
пара“.

Бобан Рагосављевић 2/1
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Мишу било доста тога да га само јуре мачке.
Уплашио се и није могао да спава целу ноћ.
Радио је разне ствари да би заспао. Прво је
сам себи певао успаванке, онда је скакао
горе-доле да би се уморио, али чак ни то није
успевало.

Онда је сакупио храброст и решио да отера
те мачке. Узео је свој црвени прекривач и
искористио га као супер плашт. Полетео је у
небо и тако је постао Супер Миш. Одлетео је
до тајног места где се скоро све мачке крију.
Мачке су чуле миша како долази и високо
скочиле да би га ухватиле. Миш је видео
да су мачке превише велике за њега, па је
искористио своје супер моћи да их отера. Те
супер моћи су стварно отерале све мачке,
али пошто миш са супер моћима заправо
не постоји, миш је искористио спреј против
мачака, који је баш јак и може да отера пуно
мачака одједном. Миш је био поносан на себе
и напоскон је могао да спава.

Искра Ђорђевић 4/2 ОШ „Вук Караџић“
(Посебна Бибина награда најбољем
писцу млађег узраста)

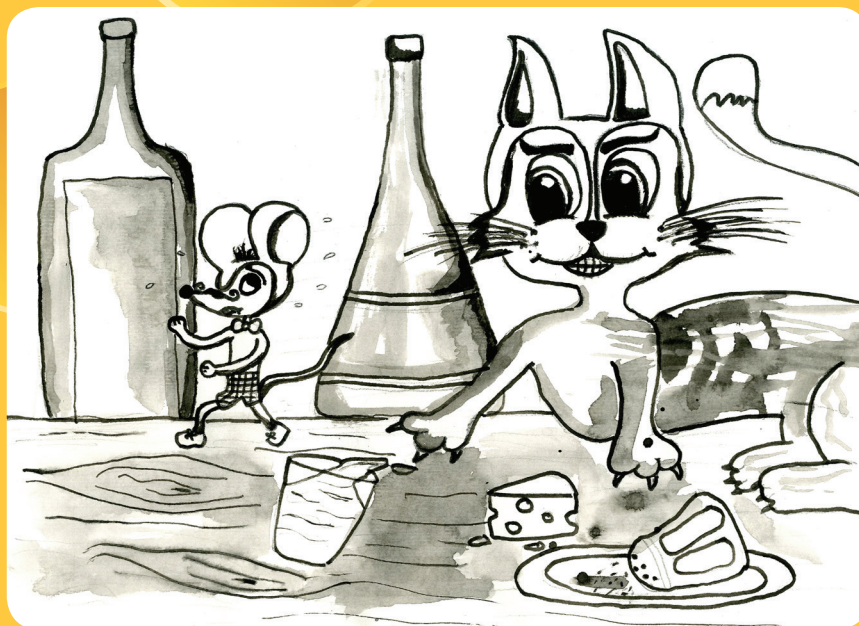

Био једном један миш који је имао несаницу. Сваке ноћи мислио је да је пред његовим вратима зла, огладнела мачка. Ујутру, када би требало да се пробуди за школу, дуго би спавао. Једног дана када је отишао у школу, учитељица га је грдила зато што је пропустио много часова. Питала га је зашто није ишао ових дана у школу. Миш јој је рекао да није могао да спава, јер је гледао страشان филм о злој мачки. Учитељица му је рекла да иде код Биби Сликовчице и да ће му она помоћи да реши проблем. Када је отишао код Биби Сликовчице рекао је његов проблем, а она му је рекла да ће добити свог љубимца који ће га увек штитити. Од тог дана миш више није имао несаницу и никада више није каснио у школу.

Калина Раџенковић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Читао сам књигу о малом мишу који се зацијукао у једну мишицу. Ноћима и данима слао јој је љубавну СМС поруку у којој је писало: „Када те угледам, топим се као 'моцарела', а ти си слатка као мој омиљени сир 'гауда'“. Ноћу би гледао у звезде и видео сазвежђе у облику два миша у срцу. Чича мича и готова прича.

Петар Јовановић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Несаница снашла миша,
Марта Вучић 5/1
ОШ „Вук Караџић“

Несаница снашла миша

Сунце зашло, пада киша,
велико и мало зева,
несаница снашла миша,
у глави му тутњи, сева.

Цијуче, гребуцка,
глава га болуцка...
Ух!

Мучио се до пред поноћ,
мало жмурне па се прене,
позвао би Хитну помоћ,
али мачак шеф је смене.

Мачак сматра миша
за врсту слаткиша...
Ех!

„Кад већ морам“, миш смислио,
„бити будан док не сване,
да усамљен не бих био,
пробудићу укућане!“

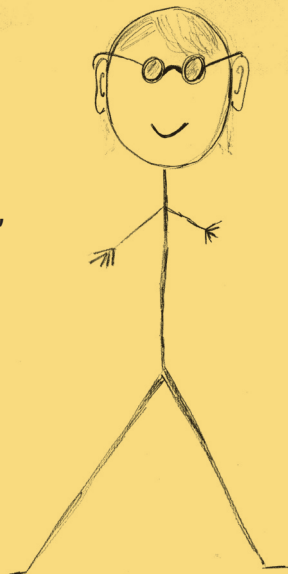
А кад год с тим крене,
пробуди и мене...
Јој!

Бранко Стевановић

БРАНКО
ОКНАРА III₅₁
РАЧЕДНИ
СТРАШНА
СПАЉА
ОШ „ИЗА КОРАПОВ“

Несаница снашла миша,
Бранко Стевановић

Ко је Бранко Стевановић,
Игор Коларов 1/х
ОШ „Владимир Андрић“

**Одврни
књигу
до даске!**

Мото Манифестације,
Игор Коларов

Жаба

Била једном једна жаба стара, болесна и кљакава. Тело пуно бубуљица, очи буљаве, грађена као најстарији радијатор. Сви њени пријатељи били су баш као и она, грозни и кљакави, али сви су се међусобно волели и срећно живели у жабокречинама.

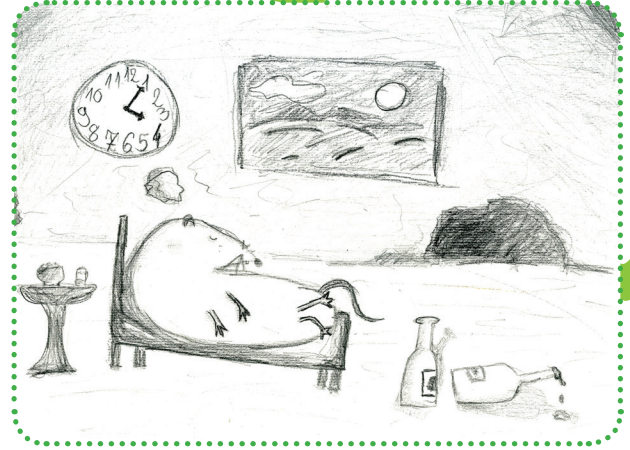
Ива Милојевић 7/3
ОШ „Вук Караџић“

„Крек-крек!“, запевала жаба најјаче што може. „Ух, ал' лепо певам! Морам да идем на такмичење за најбољу певачицу.“ Почела је да се сређује: ставила је црвени кармин. Обула је златне ципеле са овооликим штиклама. И у торбу је ставила хлеб...

Ивана Џонић 8. разред специјалног одељења
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Ђао свима. Ја сам једна љубичаста велика жаба. Висока сам као солитер, а мршава као слон. За доручак поједем аутомобил, а за вечеру фабрику. Живим у Жабиновцу и не желим да се иселим, иако сам појела скоро све аутомобиле и фабрике. Драго ми је што смо се упознали. Ако имате неки „мерседес“ вишка, дајте мени за вечеру. Они су најукуснији!

Мина Здравковић 7/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Несаница снашла миша, Дуња Алексић 6/1
ОШ „Вук Караџић“

Жаба која је одскакутала

Била једна жаба зелена,
мало пуноглавче што није имало пелена.
Жаба одрасте и скочи, па срочи:
– Одох ја, имам супер моћи!

Емилија Тошић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Свако јутро, чим сване

Знам да сам била код тетке. Она живи у Аустралији. Неки ме кенгур у торби својој носио. Хе, хе, хе, скаче ко зеца! Ма, као два зеца! На једној кривини скренуо је нагло, испадом наглавачке. Па се котрљам, котрљам, котрљам. У нешто треснух јако. Па гледам кроз трепавице. Ал' тетка стоји и виче, баш чујем: „Теткино луче!“

Милица Џонић 8. разред специјално одељење
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Упекло сунце, глава ми пуца, језик се суши, све дупло видим. Гладна сам ко слон, жедна ко камила, уморна ко пас. Клецам, падам, пузим, устајем, клецам, падам... Очи отварам, небо је плаво, а однекуд банане падају. Неко ми даде сламчицу, ставим у уста, а сок поцури од дединих златних јабука. Мирише, осећам лепо, бакина штрудла од мака. Загризем – јаој, свој језик – ау, ал' боли! Фатаморгана*!?! (*фатаморгана – кад се уједем за језик)

Ивана Џонић 8. разред специјалног одељења
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Свако јутро, чим сване, ја отворим прозор и гледам беле облаке. Они ми причају неке приче што уопште на мене не личе. Они ми причају како су и они некад живели доле на тлу и како су били ту и у добру и у злу.

Лана Воштинић 3/1
ОШ „Вук Караџић“

Свако јутро чим сване, Милица Цветковић 8/2
ОШ „Вук Караџић“

Свако јутро, чим сване,
видим баку – бере љиљане.

Свако јутро, чим сване,
питах нешто људе успаване.

Свако јутро, чим сване,
пењем се на високе гране.

Свако јутро, чим сване,
хладно је за све паре!

Ена Николић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Бранина љубав

У Лондону, живео је дечак
по имену Брана.
Свиђала му се девојчица Јана.
Било га је страх да јој приђе,
девојчици тој, косе боје риђе.

Богата била је она,
њен стриц био је близу трона.
Имала је све што пожели,
али била је скромна
и волела је да дели.

У школи, једног дана,
одлучио је дечак Брана
да приђе девојчици Јани
и да јој каже да је воли
и да ће увек да је штити и брани.

Да је воли, Јана то схвати
и лепо то прихвати.
И она њему рече
да јој се свиђа
и да би желела да га виђа.

Отишли су заједно на сладолед,
који је био сладак као мед.
Био је то петак, вече,
и да је воли
поново јој рече.

Ангреа Митић 7/3 ОШ „Вук Караџић“
(Посебна Бибина награда најбољем
писцу старијег узраста)

Свако јутро, чим сване
Ана Трајковска 6/1
„Вук Караџић“

Љубавна СМС порука

ДЕЧАК: Ееее...
ДЕВОЈЧИЦА: Шта хоћеш?
ДЕЧАК: Ништа.
ДЕВОЈЧИЦА: Не смарај онда! 😊
ДЕЧАК: Волим те!
ДЕВОЈЧИЦА: Како да не! 😊
ДЕЧАК: Ма, волим теее!
ДЕВОЈЧИЦА: Добро!
ДЕЧАК: А што ти мене не би волела?
ДЕВОЈЧИЦА: Престани да смараш!
ДЕЧАК: Волим те и заувек ћу
те волети!
ДЕВОЈЧИЦА: Ради шта хоћеш!!!
ДЕЧАК: Супер!
ДЕВОЈЧИЦА: Шта је сад?
ДЕЧАК: Дозволила си ми да те
смарам речима „волим те“. А ако
нећеш да тебе волим, онда ћу
волети неку другу! 😊
ДЕВОЈЧИЦА: Чекај, ипак
и ја тебе волим!

Драга пернице, волим те највише на свету. Ти имаш места таман да ту стану све моје ствари и успомене.

Алекса Динић 4/4

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Телефон Јана и телефон Марко су се веома волели. Једно другом су стално слали поруке. Једног дана телефон Јана паде и сломи екран и поквари се. Телефон Марко је сваког дана слао поруке, иако је она била недоступна.

Ангреа Митић 7/3

ОШ „Вук Караџић“

Анђела Милановић 5/3

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Зец са хартије бежи, Јована Цветковић 6/2

ОШ „Дубрава“

Откуд ја у подморници

Да ли сте икада видели црвену овцу у подморници? Кладим се да нисте! Епа, ја сам једна црвена, шашава овчица и замислите, ја сам капетан ове подморнице! И отуд ја у подморници!

Тамара Миленковић 7/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Рођенданска честитка

Желим ти за рођендан да идеш на море, онолико пута колико пута сам ја била на Месецу.

Ивана Џонић 8. разред специјалног одељења
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

За рођендан ти желим један мали „ферари“, једну малу јахту и једног Бреда Пита за мужа. Јер, живот чине мале ствари.

Тамара Миленковић 7/3
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Реклама за сапун

Ако немате сапун, купите нови XXL сапун! Само данас 50% попушта. Купите данас! Или јеси или ниси – за купање.

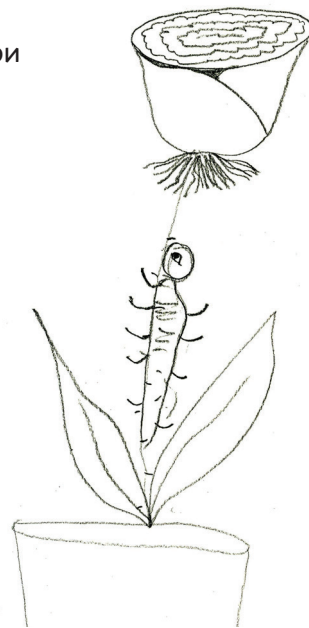
Јанко Вигојевић 2/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Да ли сапун Перић може да вас учини чистим? Може.
Да ли може да вас претвори у најчистије дете? Може.
А да имате све петице?
Не може, али свеједно га купите.

Петар Јовановић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Свако јутро, чим сване,
Инес Живадиновић 5/1
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Писац

Писац може
бити свитац.
Може да пише
и у друштву кише.

Лазар Ристић 4/1
ОШ „Дубрава“

Ја сам писац мали
што воли да описује ствари.
Мисли ми увек лете,
стигну чак и до друге планете.

Милица Јеленковић 3/2
ОШ „Дубрава“

Била једном једна песма која се
састојала од две строфе, а у строфи
по три стиха. Та песма је живела са
једним писцем, у једној свесци.

Ена Николић 4/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Несаница снашла миша,
Бранка Станковић 5/2 ОШ „Димитрије
Тодоровић Каплар“

Мачка и салама

У фрижидеру мачка се уда за саламу. То
је било предивно венчање. Али, одједном,
мачка огладни и поједе младожењу.

Јанко Видојевић 2/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Једном давно живела је мачка. Она је сваког
дана са стола узимала саламу. Била је
најсрећнија мачка на свету. Кад једног дана
мачка скочи на сто, а саламе нигде нема.
Питање је – где је?

Сангра Милутиновић 4/1
ОШ „Дубрава“

Прича са тавана

Једном се један миш попео на таван и скочио у мачкину чинију.

Бобан Радосављевић 2/1
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Била једна прича која је живела на тавану.
Она је била сама и сваки дан се досађивала.

Лана Тасић 3/4
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

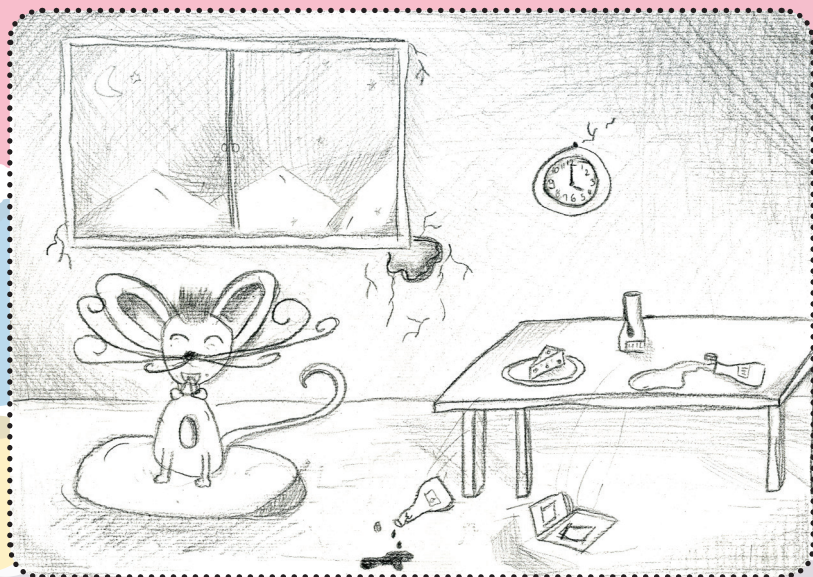
Продавница маште

Песник је отишао у продавницу. Питао је продавачицу: „Да ли продајете песме, приче и романе? И риму?“ „Не, песниче, ми продајемо воће, поврће и сличне производе.“

Никола Милошевић 4/1
ОШ „Дубрава“

Једном сам ушла у продавницу маште. Ушла сам у једну шуму и угледала: виле, принцезе, принчеве, чаробњаке и тако даље. Отворила сам очи и схватила да сам све замишљала. Као да сам била тамо, можда зато што и јесам.

Лана Воштинић 3/1
ОШ „Вук Караџић“

Добар дан,
добар дан,
изволите маште
килограм.

Петар Јовановић 4/2
ОШ „Вук Караџић“

Несаница снашла миша,
Нада Милутиновић 6/1
ОШ „Вук Караџић“

Одврни књигу до даске!

Свако вече друга прича

Свако вече друга прича,
свако вече друга прича,
никад она иста.
Али, кад не остане прича,
шта ћу тад?

Алекса Динић 4/4

ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

Пре спавања маме деци причају приче.
Причају и причају све док не заспе.
Онда заспе и сањају лепе снове.

Искра Ђорђевић 4/2 ОШ „Вук Караџић“

Причају приче мала деца,
па одједном рече Пеца:
– Приче су досадне,
ајмо одмах напоље.

Нина Симић 4/2 ОШ „Вук Караџић“

Свако вече маме испричам
нове песме са радионице.
Она их свако вече саслуша у тишини
и каже: „Па то је друга прича!“

Емилија Тошић 4/4

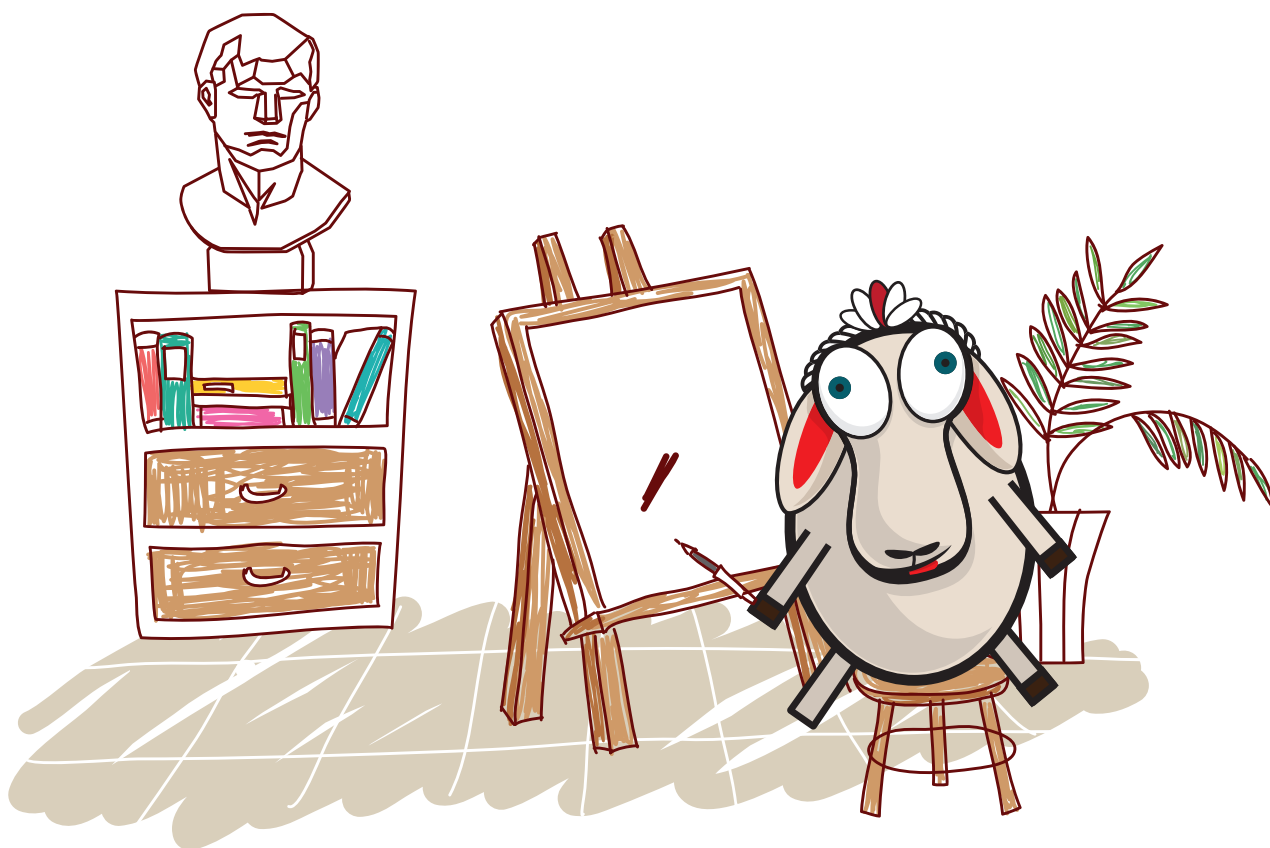
ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“

*Свако јутро, чим сване,
Петра Војиновић 8/2
ОШ „Вук Караџић“*

БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ЛИКОВНА

Како би сиромашне биле моје ликовне полице и каква би тек мене снашла *несаница* да није наших најслађих другара из вртића и ђака првака. Они су Бибине полице осликали, зашаренили, развеселили, а наши драги пријатељи – уметници **Драгослав** Живковић и **Раде** Ристић и моји библиотекарски и новинарски уживали су и бирали... „лепо“, „занимљиво“, „оригинално“, „необично“, „лепше“, „похвала“... „награда!“

БИБИНЕ ЛИКОВНЕ НАГРАДЕ*

1

ПРВА
НАГРАДА

Несаница снашла миша
диптих, 1/2 ОШ „Вук Караџић“, учитељица Весна Ранчић

ДРУГА
НАГРАДА

Несаница снашла миша
припремна предшколска
група 2 вртића „Црвенкапа“,
Предшколска установа
„Бајка“, васпитачи Нелица
Николић и Снежана
Јаношевић

ТРЕЋА
НАГРАДА

Несаница снашла миша
1/3 ОШ „Димитрије Тодоровић
Каплар“, учитељица Желица
Петровић

ПОСЕБНА НАГРАДА ЗА НАЈМАШТОВИТИЈИ РАД

Несаница снашла миша

Сава Тимилијић, Вук Гојковић,
 Андреј Вељковић, Андреј
 Цветковић, Лазар Ставрић,
 1/2 ОШ „Вук Караџић“,
 учитељица Весна Ранчић

*На ликовном конкурсy за предшколце и прваке, за групни рад на тему „Несаница снашла миша“, Биби је од својих најмлађих другара добила 36 маштовитих радова.

О добитницима награда одлучио је стручни жири: академски сликар Драгослав Живковић, ликовни уметник Раде Ристић и библиотекар Владана Стојадиновић.

Посебну награду за најмаштовитији рад доделила је редакција Бибиног дневника, једногласно и у пуном саставу. Отварање ликовне изложбе „Несаница снашла миша“: у новембру 2016, на Светски дан детета.

БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ДРАМСКА

НАРОДНА
ДЕТЕТСКА
ТЕАТРА
КЊАЗЕВАЦ

АУДИЦИЈА
за улоге у позоришној представи
„Шумска бајка“
Понедељак, 26. септембар 2016

ШУМСКА БАЈКА

позоришна представа по мотивима
истоимене приче Бране Цветковића

Сценарио и режија: Владимир Андрић

Улоге:

Детлић Наратор: Милица
Цветковић; Даница Цветковић
Мрав: Марина Крстић; Теодора
Здравковић

Свитац: Павле Василијевић;
Јован Николић

Скакавац: Миља Стојановић;
Милица Ђорђевић

Гундџ: Теодора Тимилијић; Неда
Николић

Стари Жабац: Петар Видојевић;
Богдан Ђокић

Жаба Времењача: Теодора
Мишић; Анђела Ничић

Пуж: Михаило Миљковић; Јован
Томић

Музикант: Иван Башић
Хор шумских живуљки: цела
трупа
Неоправдано изостајали са проба,
те у представи не учествују: Игор
Коларов и Бранко Стевановић

Помоћник редитеља: Владана
Стојадиновић

Сценографија и костими:
Раде Ристић

Музика: Владислав Допуђа

Кореографија: Лидија Ивановић

Претпремијера
21. новембар 2016.

ПРЕМИЈЕРА
22. новембар 2016.

Велика сала Дома културе Књажевац

ШУМСКА БАЈКА

(чика Брана, уз досољавање Владимира Андрића)

Стилизована шума, онако како деца цртају дрвеће. Велика печурка – црвена, беле туфне. Личности – животињице, птице и бубе (људска су бића, са понеком стилизованом назнаком лица). Скакавац – атлетичар у дресу. Мрав – у радном оверолу, с џаком на рамену. Свитац – фењерџија у униформи. Гундељ – црнпурасти музикант. Пуж – поштар са торбом препуном писама. Детлић – у лекарском мантилу.

За почетак, шумска идила: Сунце ниско, пред залазак. Гундељ на пању цигуља тихо: амбијентална музика, ефекти: лахор, цвркулт птица, куцкање детлића. Мрав пронесе џак, Скакавац тренира, Детлић ослушкује кору дрвета стетоскопом и куцка малим чекићем, у такту свог куплета/сонгића.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ *(Пева)*
Кад у шуми јечи глас
кратке песме КИК, КИК, КИК –
то ја певам... Питам вас:
Погодите ко сам – ЧИК!
Рећи ће ми ко разуме...

ХОРИЋ ШУМСКИХ ЖИВУЉКИ *(Пева)*
...Ти си детлић, лекар шуме!

(Ове живуљке појавиће се у финалној сцени – игра коло – а сад извире из жбуња, отпевају, нестану.)

НАРАТОР ДЕТЛИЋ *(Пева)*
Јест, ја лечим букву, бор,
јавор, јасен, храст и цер:
свуд прегледам кору, чвор –
где је црвић дрвождер.
Чим заруди зоре цик,
ја сам вредан – КИК, КИК, КИК.

Детлић зевне, уморан, престаје с послом. И остали ликови на сцени зевају. Наранџасти колут Сунца залази. Сутон. Свитац пали фењер. Детлић приђе публици, до просценијума.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ *(Епски, почиње неку причу)*
Први сутон поче тек...

ЖАБА ВРЕМЕЊАЧА *(Прекине га)*
Креке-крек...

НАРАТОР ДЕТЛИЋ *(Прекорно)*
Кх-кх... Први сутон поче тек...

ЖАБА ВРЕМЕЊАЧА *(Опет га прекине)*
Креке-крек... Креке-крек!

НАРАТОР ДЕТЛИЋ
Ех, те жабе времењаче... *(Подругљиво)*
„Креке-крек“... *(Жаби)* Шта крекети твоји
значе? Пусту јаче гласић мек – шта ли имаш
то на уму?

ЖАБА ВРЕМЕЊАЧА
Па, погледај мало шуму...

Ветар захуји и зањише гране дрвећа.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ
Све дрвеће гране креће... Шта то шуми
стара вења?

ЖАБА ВРЕМЕЊАЧА *(Тумачи)*
Хоће време да се мења.

Ветар зафијуче и однесе Гундељу шешир улево, он појури да га улови, излети са сцене.

ГУНДЕЉ *(Грешно падеж)*
Ветар пири – држите шешири...

Фијук ветра. Шешир сад пролети слева угесно преко сцене, за њим Гундељ. Како Гундељ излети са сцене, тако шешир мења смер и враћа се летом преко сцене, па се заустави на поду. Гундељ му се прикрада. Шешир измиче. Смешна игра ветра с Гундељом, који на крају одустане од потере.

ГУНДЕЉ (*Задихано*)

Нит ћу овај шешир стићи, нити ће ми други нићи...

Сегне резигнирано на пањ. Севне муња, загрми.

ЖАБА ВРЕМЕЊАЧА (*Злослутно*)

Ух, ала се смрче јако... Облаци нам небо скрише... Еј, народе, ево кише!

Муња, па мркли мрак. Грми. Шум пљуска. Детлић Наратор, с кишобранчићем.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ

Драги моји, у том часу – целу шуму пљусак засу.

Осветли се постепено – и дискретно – цела шума са печурком. Мрав гледа где да се склони.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ

Покисао вредни Мрав...

МРАВ

Јаој, већ сам мокар сав... Настрадаћу прав и здрав... (*Примети гљиву, обрадован*) Склонићу се испод гљиве од те кише несношљиве, чуваће ме она телом као да сам под амрелом.

НАРАТОР ДЕТЛИЋ

Мрав убрза многе ноге – хопа, хопа, хопа, хопа – печурке се, ух, докопа... Ту заседе, па се брише...

Мрав се склања под гљиву, одахне, брише се марамицом.

МРАВ

Ммм, дивота, нема кише... На сувоту све мирише... (*Дремнуо би, али примети фењер Свица*) Шта је оно? Светлост нека... (*Са стрепњом*) Ко долази из далека? Све је – јао – све је ближе... (*Позна Свица, одахне*) Па то само Свицац стиже... Фењер носи...

СВИТАЦ (*Весело*)

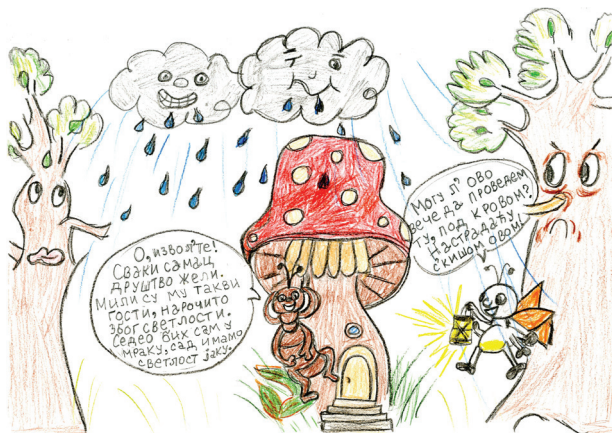
Фењер носи и сувоте мало проси...

МРАВ (*Осорно, у шали*)

Шта то рече?

СВИТАЦ (*Скрушено*)

Да ли могу ово вече да проведем ту под кровом? Настрадаћу с кишом овом...

МРАВ (Премишља се, фол)

Пааа... Извол'те... (Онда срдачно) Сваки
самац друштво жели. Јесте ли ми лепо
сели? Сад сте суви и весели. Мили су ми
такви гости, нарочито због светлости...
Седео бих сам у мраку...
Нек сад киша лије с неба, ми имамо
светлост јаку.

СВИТАЦ (Захвално)

Може јаче, ако треба?

*Појача мало светлост и тако назру како им из таме
прилази још неко, али нису сигурни ко, па се мало
уплаше. Кад виде да је то Скакавац, који се од кише
(безуспешно) штити листом – одахну.*

СКАКАВАЦ (Алапача)

Видех светлост, па сам реко: ту под кровом
седи неко, ту би била жива згода док не
прође непогода, јер сам испод овог листа –
мокар као кишна глиста... Јак ми амрел –
лист маслачка... Ал' доста о томе, тачка...
Да лист скидам с мокрих плећа?

МРАВ

Скидај, брале... Каква срећа – дружина ће
бити већа!

*Скакавац баци лист, скутри се уз остале,
греје руке на фењеру.*

СКАКАВАЦ

Шта ће мени лист маслачка, поред овог
фењер-зрачка?!

*Онда громогласно кине,
Мрав и Свитац се препадну, одскоче.*

СКАКАВАЦ

Ух, проклета киша била... Од студени
дођох лила... Иначе је моје
здравље... Апћиха!

МРАВ И СВИТАЦ (Љубазно)

Е, наздравље.

СКАКАВАЦ

Шта ли почех? Аха, здравље... Од малих ми
ногу – лавље... Апћиха!

МРАВ И СВИТАЦ (*Мање полетно*)
Па, наздравље.

СКАКАВАЦ (*Прави се важан*)
Мене хвата кијавица? Ма, јачи сам од тих
трица... У сувоти куће мравље... Апћиха!

МРАВ И СВИТАЦ (*Дојавило им*)
Ух, наздравље.

СКАКАВАЦ
Једном тако мога стрица ухватила
кишурина, а потом и кијавица... Не знам где
је била стрина, ал' беше то неко славље...
Апћиха!

МРАВ И СВИТАЦ (*Јекну*)
Јој, наздравље.

*Дијалог се настави као жамор, филован с „апћиха“
и „наздравље“. Од госаде заспи најпре Мрав, а
кад заспи и Свитац, светло се мало пригуши. Чује
се хркање у дуету и Скакавчево неразговорно
торокање. Та радња постаје споредна, пажња се
премешта на Детлића Наратора.*

ДЕТЛИЋ НАРАТОР
Тако они наставише. Сви се лепо
наместише, говорише мање-више против
кише. Кијало се мало-мало, и кијању
наздрављало. Прво је сан свладо Мрава,
па и Свицу клону глава. Фењер се још
мало фемка, па и њега хвата дремка. Љут
на кишу, бледа лица, Скакавац је млео,
млео – као празна воденица. Усред гнева
Скакавчева – гле – из грмља неко мрмља...
Ал' Скакавац не престаје – ил' не чује, ил' не
хаје.

*То се готетурао покисли Гундељ, који цеди свој
мокри шешир и из виолине излије мало кишице – од
изнемоглости нема снаге да проговори, само мрмља/
брунда.*

СКАКАВАЦ
...Мој стриц кину двеста пута, па је стрина
била љута, заболе је лепо глава, није могла
ни да спава... Ама, ко то тамо брунда?

ГУНДЕЉ
Ја покисли Гундељ Гунда... И не брундам,
ја то хучем... Виолину једва вучем и
тресем се ко сред зиме... Молим добре
домаћине у дом топли да ме приме...

Мрав и Свитац се буде, трљају очи.

СКАКАВАЦ (*Себично*)
Овде нас је богме доста...

МРАВ (*Другарски*)
Примићемо и тог госта... Уђи, Гундо.

ГУНДЕЉ
Врло радо.

СВИТАЦ
Па како си то настрад'о?

ГУНДЕЉ
Ловио сам шешир грао, што ми ветар баш
украо... Оклиз'о се ја и пао у поточић
набујао... Затим... Затим... (*Шмркне потресен*)

СКАКАВАЦ
А шта затим?

ГУНДЕЉ (Плачно)

Почео сам, бре, да патим... Како да вам ово платим? За доброту, за сувоту...

Загуше га сузе, Мрав и Свитац га охрабрујуће тапшу, Скакавац га огрне оним својим листом-амрелом. Не приметите Пужа Поштара.

ДЕТЛИЋ НАРАТОР

Гунда жалбу и не сврши, а из мрака глава стрши – Пуж који пошту врши.

ПУЖ

И ја молим за доброту – примите ме у сувоту... Потпуно сам изнемого...

СКАКАВАЦ

Што је много, баш је много...

МРАВ (Пужу)

Уђи, молим, ја велико друштво волим и још кад би друштво цело само хтело, провели би ноћ весело! Чуј, Гундељу, испуни ми једну жељу! Дај, гудалом мало стружи – тако нам се ти одужи.

ГУНДЕЉ

Гудало ми већ у руци!

МРАВ

Е, па онда, ти развуци ситно коло – да ђускамо наоколо! (Довикује ка шуми)
Шаљем позив шумском свету: сви покисли хајд' под стреју – да са нама коло плету, да се суше и загреју!

Гундељ засвира. У коло се хватају Мрав, Свитац, Скакавац и Пуж. Играју и певају.

КОЛО (Сонг)

ХОПА, ЦУПА, ХОПА, ХОП
СВЕ У КОРАК ПА ГАЛОП!
НЕК СЕ ЧУЈЕ, НЕК СЕ ЗНА
НАША РАДОСТ НЕМА ДНА,
НИТ ОДМОРА, НИТИ СНА,
ХОПА-ЦУПА-ОЈХА-ХА!

ИГРАЈ, ЂИПАЈ, ИЈУ, ИЈУ
НАШУ ИГРУ НАЈМИЛИЈУ!
ИГРАЈ, ЂИПАЈ, ИЈУ, ИЈУ
НАШУ ИГРУ НАЈМИЛИЈУ!

СКАКАВАЦ

ОЈ, ПОШТАРЕ, ДРУЖЕ-ПУЖЕ,
НЕКА ТИ СЕ НОГЕ ПРУЖЕ...

ПУЖ

НЕК СКАКАВАЦ-ТРАПАВАЦ
БОЉЕ ПАЗИ НА ПАЛАЦ...

СКАКАВАЦ
АЈОЈ, ПАЗИ, ЈОЈ, НЕ ГАЗИ...

СВИТАЦ
КОЛОВОЂО, ДИЧНИ МРАВЕ,
ЗАР ТИ НИЈЕ ЖАО ТРАВЕ?

МРАВ
ОЈ, ДЕЛИЈО, МЛАДИ СВИЧЕ,
НЕ ПОСРЋИ КО ДВЕ ЧИЧЕ!

СВИ
ОПА, ЦУПА, ОЈ, ХОЈ, ХОЈ,
ОПА, ЦУПА, ОЈ, ХОЈ, ХОЈ...

СТАРИ ЖАБАЦ (*Дрекне*)
Коло, СТОЈ!

Гундељ прекине свирку, сви се укопају. Тек тада примете мргодног Старог Жапца, који затвара кишобран и отреса капи.

МРАВ
За-за-зашто стој? Зато што је пљусак стао?

СТАРИ ЖАБАЦ
Је л' ти цреп на главу пао?... Зато што је ово мој – де, погледај – кућни број!

Кишобраном такне кућни број на гљиви.

МРАВ
Ваш је ово значи дом?

СТАРИ ЖАБАЦ

Јест... А ви баш по стану мом направили грдан лом! Мислио сам да ћу пући, кад видех у својој кући коло како бесно везе... Ал' ми онда овде сине: о, милине, нека везе, нека везе – сваки играч Жапцу мезе. Сем балавог овог Пужа... Прилика се ретка пружа, да уз младог лука стручак – имаш колце за доручак! Свитац и Гундељ, Скакавац, Мрав – доручак је врло здрав... С кога краја да се пође – од кеца ил' коловође?

Жабац се „наклено“ насмеје, мљацка. Играчи скамењени, сашаптавају се. Жабац не обраћа пажњу, заузет везивањем портикле и вађењем есцајга из џепова...

МРАВ
Чусте л', браћо моја, њега?

ГУНДЕЉ
Дошло време да се бега...

СКАКАВАЦ

Ноге ко да нису моје...

СВИТАЦ

Ја бих беж'о, ноге стоје...

ОСТАЛИ

И моје... И моје... И моје...

СТАРИ ЖАБАЦ

Имам мезе и апетит – ускоро ћу бити сит...

Охохо... Али шта је то?

У пола покрета се укочи, буљи у гљиву. Запањен.

СТАРИ ЖАБАЦ

Кад сам пош'о пре сванућа, много мање беше кућа... Тесна слева, тесна здесна... А сада је баш пространа... Кућерина скроз без мана...

Да л' је шала то неслана?

ДЕТЛИЋ НАРАТОР *(Намизне играчима, лаже)*

Није шала... Кућа ти је била мала, а сада је збиља већа... За тебе је права срећа што је колу било тесно да заигра чило, бесно... Стан за игру беше мали, зато су га дозидали! Па, зар теби није мило што је ово друштво чило теби кућу проширило?

СТАРИ ЖАБАЦ

Како да ми није мило?! Сада овај Жабац стари може да се разбашкари.

ДЕТЛИЋ НАРАТОР

Па онда их не мезети, већ у коло ти полети, нека коло буде веће... Ћипај, Жапче, сад од среће!

СТАРИ ЖАБАЦ

Имам право, мудра главо... Ехеј, Гундо, дај музику за захвалног старог чичку!

Гундељ зацигуља, играчима ноге оживе, заиграју. Жабац игра крајње комично. Из шуме провирују, па се постепено у коло хватају: Жаба Времењача, Веверица, Зечица, Лептирица... Играју и певају...

КОЛО *(Сонг)*

ХОПА, ЦУПА, ХОПА, ХОП
СВЕ У КОРАК ПА ГАЛОП!
НЕК СЕ ЧУЈЕ, НЕК СЕ ЗНА
НАША РАДОСТ НЕМА ДНА,
НИТ ОДМОРА, НИТИ СНА!
ХОПА-ЦУПА-ОЈХА-ХА!

ИГРАЈ, ЋИПАЈ, ИЈУ, ИЈУ
НАШУ ИГРУ НАЈМИЛИЈУ!
ИГРАЈ, ЋИПАЈ, ИЈУ, ИЈУ
НАШУ ИГРУ НАЈМИЛИЈУ!

Коло игра, Детлић Наратор изађе на просценијум.

ДЕТЛИЋ НАРАТОР

Целој шуми беше мило, док се ово коло вило... Је л' остало што нејасно? Објаснити – није касно... Да л' су ови момци чили Жапцу кућу збиља доградиле?

(ПУБЛИКА: Нису!)

Па како – била је ситна, а сад је већа од неког дрвећа? Цветови и класови и шибови постају виши на... на... на? Виши на...?

(ПУБЛИКА: Киши!)

Јесте, на киши све буја: трава, и бор и туја...
Расту деца, жито, шљиве... Шљиве и... и... и?
Нису иве, нису њиве, нису гриве, нису риве,
него? Него?

(ПУБЛИКА: Гљиве!)

Тако је – гљиве... Одвајкада сви се диве
како брзо расту гљиве. Тако је док дланом
од длан – на киши порастао и Жапчев
гљивасти стан!

У коло се ухвати и Детлић Наратор, игра и пева.

ДЕТЛИЋ НАРАТОР (Пева)
ХОПА-ЦУПА, ХОПА-ЦУП,
НЕК УВЕЋА ОВАЈ СКУП
КО ГОД НИЈЕ ИГРАЧ ЛОШ,
ЈЕР ВЕСЕЉЕ ТРАЈЕ ЈОШ...

*Онда почне помало панично кретање – све друго
утихне.*

БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ЗАВИЧАЈНА

Драга децо,

Рећи ћу вам нешто в-е-о-м-а важно. Ако желите да упознате цео свет, онда прво треба да знате све о свом *завичају*. Добро де, не баш одмах и не баш све. Човек учи целог живота. Али, свакако одмах и сада морате да сазнате, на пример... ко је био човек који је неизмерно увесељавао и волео децу и неуморно *писао* и *цртао* за њих. У Књажевцу се некада давно родио *човек са хиљаду лица*. Е, овде почиње прича... (записана у Бибином дневнику).

Одврни
књигу
до даске!

БРАНА ЦВЕТКОВИЋ – ЧАРОБЊАК СМЕХА

(у Бибин дневник записале: Сара Воштинић, Сара Николић, Анета Симић,
Мартина Станојевић, Александра Ристић, Милица Костић;
илустрације: Завичајна збирка Народне библиотеке „Његош“)¹

Прича каже да је једне хладне зиме, пре 140 година, бежећи од Турака, породица изгубила бебу у снегу. Да та беба није пронађена, модерно стваралаштво за децу какво данас познајемо не би постојало. То је био Брана Цветковић, човек који је умео да пева и деци и људима и љубави и народу.

Рођен је у Књажевцу, где је његов отац Ђорђе био чиновник. Бранина се породица убрзо преселила у Београд. „Кофер остављен на улици испред железничке станице“, тако је Брана називао кућу у којој је живео. Био је живахно и маштовито дете и у подруму своје куће направио је позориште. Сам је смишљао текстове представа и глумио у њима. Хиландарска – улица као и свака друга. Али, у броју 34 окупљао се цео комшилук како би уживао у извођењу малог Бране. Још тада се видело да се у том малом дечаку крије велики таленат.

Основно и средње образовање стекао је у Београду, а у Минхену је завршавао упоредо два факултета, глуму и сликарство. Знање које је стекао у Минхену Брана је усмерио на развој културе земље у којој је рођен. Са Браниславом Нушићем 1895. године основао је прво

дечје позориште. Тада креће узлазном путањом и четири године касније у Београду ствара хумористичко позориште „Орфеум“.

Сатирични кабаре „Орфеум“, „Бранино позориште“, наступало је у београдским хотелима и кафанама. Народ из целе Србије долазио је у Београд како би уживао у Браниним представама. Репертоар Браниног „Орфеума“ су чинили скечеви, соло и дует сцене, комични дијалози... Исмевао се партијско-политички живот, страначки сукоби, интриге... Двораном се орио смех, а Бранино позориште названо је „најведријим кутком Београда“. Због свега тога он је добио титулу „краља смеха“. Да би

1 Оригинален цртеж и другу грађу о Брани Цветковићу Библиотеци је поконио Слободан Соколовић (прим. уред.).

људи издржали све грубости и јаде у овој суморној долини, Бог им је подарио смех. Године 1902. и 1903. Брана издаје шаљив, сатирични лист „Сатир“. У овом недељнику штампане су Бранине пошалице и доскочице којима је за смејавао народ.

Бранине пошалице и доскочице

Господин: Клипане! Звекане! Коњу! Већ по сата те зовем!

Слуга: Извините, мислио сам да говорите сами са собом.

- Брате, што ниси ту твоју приповетку написао тако да сваки може да разуме?
- Зато да бих могао глупацима да објашњавам... Шта, и ти је ниси разумео?

За постојање првог српског удружења глумца заслужан је управо Брана Цветковић. Био је управник Народног позоришта у Скопљу и Српског народног позоришта у Новом Саду.

Брана прекида позоришни живот 1929. године, посвећује се књижевности, највише стварању за децу. У оквиру листа „Политика“, Брана је покренуо „Политику за децу“. За овај подлистак радио је целу деценију пред Други светски рат. Од 1931. до 1941. године тадашња омладина познавала је Брану Цветковића као чика Брану и под иницијалом Б., како је иначе потписивао своје текстове. Чика Брана није само писао, већ је и цртао, а његова популарност била је толико велика да су му стизала писма која су слала деца, насловљена само са „чика Брана“, иако на њима није била његова адреса.

„Брана за децу, у слици и речи“ је књига коју Брана 1934. године издаје у библиотеци „Златна књига“ Геце Кона. Сам уређује дечји лист „Ласта“, сарађује у „Младој Србадији“ и „Зорици“, а његове карикатуре објављују и неки минхенски листови. Он је у Минхену насликао пуно слика, неке је продавао а неке поклањао.

Инспирација за многе његове текстове лежала је у његовој великој љубави. Иако многи уметници нису имали ту срећу, Брана је пронашао сапутницу која га разуме и подржава у свим животним подухватима – „узор женама“ и одличну уметницу Кају.

У његовом уметнички богатом животу највише се истиче рад за децу. Написао је пуно књига и преко две хиљаде песама и прича у стиху. Многе од њих је и илустровао. Најпознатије су „Прича о ваљушку“, „Сврака помодарка“, „Церекало“, „Шумска бајка“... Најчитанија, најчешће штампана и илустрована као посебна сликовница, јесте она о Зунзариној палати, где се у једном изгубљеном лонцу, негде у пољу, окупио, споразумео и измирио цео животињски свет, што људском још није пошло за руком.

Живот овог сјајног уметника и писца, изванредног човека, неисцрпног хумористе, завршио се 1942. године. Брана је умро је у Београду за време окупације. Сахрањен је уз све почасти које доликују таквом великом уметнику. Као и многе наше писце, и Брану је снашла тужна судбина – неправедно је заборављен. Последњих деценија многи наши писци – Драган Лукић, Брана Црнчевић, Душко Радовић, Љубивоје Ршумовић, чувају Брану од заборава. Као што Бранко Ратиновић каже: „Писати о Брани, значи писати о смеху. Србија је волела Брану, а Београд га је обожавао“.

Чика Бранини ђаци

Као дете, обожавао сам „Зунзарину палату“. Приче Бране Цветковића знао сам напамет и као клинац, а знам их и сад, после прилично деценија.² То је доказ да сам чика Бранин ђак. Пре Другог светског рата, Брана Цветковић је са двојцом, тројцом финих, паметних, вредних, далековидих људи који су волели децу, водио, попуњавао подлистак „Политика за децу“, страницу која је до пре неколико година онако лепо изгледала. [...] На тој страници смо сви ми својевремено почињали списатељске каријере за децу. [...] Моја генерација је дошла са прочитаним разним књигама, светским, па нам је Душко Радовић, који је био пре нас, оставио разне новине у књижевности за децу, па се ми, разуме се, користимо свим тим освојеним врховима да наставимо даље.

*Владимир Андрић
(из разговора који је водила Силвија Савић)*

Читава једна генерација књижевника за децу, међу којима су Драган Лукић, Душко Радовић, Брана Црнчевић, па и моја маленкост, одрасла је и стварала под утицајем Бране Цветковића, који је недвосмислено свима нама представљао велики узор и инспирацију. Изгледа да је судбина свих великих умова у Србији да у неком тренутку и у некој епохи падну у заборав, али срећом све је то привремено јер праве величине никада не могу бити заборављене.

Љубивоје Ршумовић

² Накнадно је Библиним посебним истраживачким методама утврђено да знање напамет чика Браниних прича за децу песника Бранка Стевановића превазилази сва очекивања. Дакле, још један одличан чика Бранин ђак! У току је истраживање о познавању истог градива писца за децу Игора Коларова (прим. уред.).

БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – НОВИНАРСКА

Игор Коларов, **Бранко** Стевановић, **Владимир** Андрић, **Раде** Ристић. Знам да знате да мој кум Бранко увек и свуда неизмерно увесељава децу својим стиховима, да је Игор прави мајстор кратих прича за читање и размишљање, да је Влада велики редитељ, сценограф и вечити ПУСТОЛОВ, а да је Раде сликар, вајар и дивни УЧИТЕЉ ликовних вештина. Али, хеј! Од овог тренутка сазнаћете о њима много, мнооого више. Само ЧИТАЈТЕ. Сlike и сцене доћи ће саме...

ПРАВИ ЉУДИ РАСТУ ИЗ ПРАВЕ ДЕЦЕ

(разговор са писцем за децу Игором Коларовом, првим добитником Награде „Књажевачко златно руно“, коју Народна библиотека „Његош“ додељује за допринос стваралаштву за децу и разиграном детињству)

Зашто сте за своју публику изабрали баш оне најмлађе читаоце?

Мислим да је мене у почетку изабрао сам жанр. Књижевност за децу је сама по себи велики изазов, из простог разлога што имате нека правила која морате да поштујете, али у оквиру њих постоји једно место где се човек на диван начин може сусрести са неочекиваним.

У чему проналазите инспирацију и мотивацију?

У свему што ме окружује. Некад се зачудим кад у некој причи, наоко апстрактној и мисаоној, приметим присуство мотива из свакодневнице, неки мали конкретан догађај који се изврнуо негде успут и претворио у причу. Овај свет је пун тема, треба само изабрати ону која у одређеном тренутку вапи да буде испричана.

Какав је осећај слушати своје стихове у интерпретацији задовољног читаоца?

Предиван, нарочито ако задовољни читалац зна да чита (смех). Ми обично док стварамо имамо једну фикс-идеју у глави и мислимо да то само тако треба и никако другачије. А онда када се неко други дограби тога што си урадио, онда он то изврне и претвори у нешто своје. И то буде веома занимљиво.

Која дела сте читали као мали?

Бајке, много сам их читао. Мислим да сам прочитао све бајке које су тада биле објављене код нас.

Да ли сте могли да претпоставите да ћете једног дана бити оволико омиљени међу децом, тј. својим читаоцима?

Нисам могао да претпоставим ни да ћу писати за децу. Живот је отворена ствар. Заиста волим што сам то одабрао (или што је то мене одабрало).

И када сте открили тај таленат?

И даље се борим са собом да ли сам уопште талентован. Стално се мучим са тим. Ствар је у томе што сам много читао. И онда то мора да проговори негде, кад уливате сва та знања у себе то мора да пукне негде, да прсне и да излети напоље.

Којом наградом за књижевност се највише поносите?

Да не кажем, све награде су ми као деца (смех). Увек је код сваке изненађење кад је добијем: аха, можда ипак знам да пишем; можда то што радим и није тако лоше. Срећом, то кратко траје, па се брзо вратим својим сумњама (смех).

Због чега овај пројекат сматрате важним за младе?

То је лепо питање и важна тема. Песник Бранко Стевановић и ја водимо литерарне радионице. Циљ тих радионица није само да научимо децу да пишу, него пре свега да размишљају. У том склопу је изузетно важно да деца буду чланови библиотеке и активни читаоци. Људи, деца нарочито, треба да читају без обзира на то чиме ће се бавити у животу, или чиме се баве. Да ли ће бити спортисти,

продавци, менаџери, јапијевци или сви они тешко разумљиви термини по огласима за посао. Шта год да човек жели да ради, мора много да чита ако жели да има не само успеха у послу којим се бави, него пре свега да би могао лепо и квалитетно да живи. Књига служи томе. Тај други сегмент читања јесте и писање. Научити како се саопштавају мисли, шта и колико да се говори, на који начин излагати причу, све оно што може да користи човеку и у свакодневном животу...

Познато ми је да Вам је наш град веома драг и да радо боравите у њему, па бих волела да поделите са мном чиме вас је очарао?

У Књажевцу сам први пут био пре више од десет година, у склопу одређених културних активности. После још неколико сусрета отворио сам се према Књажевцу, тако да је то сада мој град. Наравно, посебан период (у склопу књижевности за децу) за мене је када је за директорку библиотеке дошла Владана, која је је покренула гомилу лепих пројеката и програма за децу. И просто је било природно да се нађемо на том путу и да дамо све од себе да будемо део тих важних прича, да кроз заједничко старање дођемо до нових идеја за културни живот деце. У том смислу, активност библиотеке „Његош“ у Књажевцу је на европски високом нивоу.

Да ли неки лик из ваших дела може да се поистовети са Вама?

Не конкретно, али када се подвуче црта сви они су ја. У сваком лику мора да буде један део мене, чак и у оном најгорем могућем. Не могу да створим било који лик а да не изнесем нешто из самог себе.

По Вашем познатом цитату: „Забога, Ефи, зашто не можеш да будеш као остале девојчице? – Зато што је свет пун осталих девојчица“, схватила сам

да цените јединственост и посебност. Шта је то што је јединствено код Вас?

Не знам... То вероватно боље зна моја мама или мој син (смех). У писању је веома битно испричати једну конкретну причу из угла конкретног лика, јунака. И водити рачуна да сваки читалац који чита ту књигу јесте посебан. Да ли ће препознати кроз туђу посебност своју сопствену, зависи од много чинилаца, али ниједан од њих није непремостив...

Ко је Ваш узор или игол?

Имам омиљене писце, али не могу да кажем да је ико од њих узор томе што радим. Оно што радим највише бих волео да личи на књиге свих писаца које волим. На једној гомили у души се налазе све књиге које су ми милион пута драже од мојих сопствених, оне се помешају, направе мини експлозију и онда настане књига која буде таква каква јесте.

Постоји ли неки циљ који нисте успели да остварите, а тиче се Вашег рада?

Нисам ниједном учествовао на Олимпијади, али нисам се ни спремао, тако да се то не рачуна (смех). Углавном имам циљеве који су оствариви с тим што се некад запутим и према нечем скроз другачијем. То је вероватно тренутак када циљ бира мене, а не обрнуто.

Чији суд највише поштујете?

Хм... Драг ми је суд пријатеља, зато што је обично блажи од суда савести. Себи сам строжи судија него пријатељи.

Да ли мислите да стварно гечја машта може свашта?

Не мислим ни да машта одраслих може свашта. Али ако мислимо да овај живот треба проживети свеобухватно, онда без маште то просто није могуће.

Дуги низ година сарађујете са Библиотеком. Шта мислите колико је значајно њено залагање за младе, као и сарађња са писцима попут Вас?

Ако људи желе да буду културни, морају да читају. То је основна културна активност, шта год желимо у животу, читање треба да буде основа. Ми не можемо очекивати да деца не читају књиге и да, када напуне деветнаест година, оду у библиотеку и кажу „Аха, ја од данас читам Шекспира, дајте ми једног средње дебелог“ (смех). Не иде то баш тако. Од малена заправо читањем ти отвараш свој мозак за свет и финесе тог света. Неће моћи нико да те обмањује, да прави од тебе оно што ниси или да те тера да мислиш ствари које ти се не мисле. Прво почињемо од тог нивоа. Од добре и паметне деце треба да настану добри и паметни људи. Прави

НЕСПУТАНИ УЗЛЕТИ МАШТЕ И РАДОЗНАЛОСТИ

(разговор са писцем за децу Бранком Стевановићем)

Како библиотека и књиге утичу на младе и да ли мислите да интернет и савремена технологија на било који начин могу заменити књигу?

Мислим да је библиотека последње упориште оних који желе да у будућности имамо квалитетне генерације младих људи које су у стању да јасно формулишу и изражавају своје мисли. Библиотека је последње уточиште умних људи. То је збирка мудрости и једино место где истински постоје оне дубокоумне поруке које су нам оставили људи од прве библиотеке на свету до данас. Не постоји ниједна ситуација која није описана на полицама библиотеке. Све друго око нас постаје формално. Некако, суштина се гура и склања у неке тајне

људи расту из праве деце. Да не дођемо у ситуацију да трећина њих одлази у политичаре, трећина у народне певаче, а трећина у конзументе који некритички „купују“ оно што им политичари и естрада подваљују. То није опција и то је пропаст државе.

просторијце, у нека дупла дна, а формалност се појављује у јавности као нешто што је важно. Гледано из тог угла, библиотеке су јако важне, оне су све мање чувалишта књига, а све више постају места на којима се одвија оно што су прави сегменти културе. Са друге стране, савремена технологија не може шкодити књигама. Она њима може само допринети, будући да је оно што је некада морало да се чека више дана – када су вести дуго пловале, када су се књиге преводиле месецима и годинама, а затим месецима припремале за штампу и штампале – сада надхват руке захваљујући савременој технологији. [...] Андроиди, рачунари, конференцијске и друге друштвене мреже могу

се користити на прави начин, као једно море и обиље информација. А могу се користити и за залуђивање људи. Исто је и са видео-игрицама. Врло је занимљиво завирити у тај свет, али ако дозволите да савремена технологија загосподари вама, онда је то веома опасно. Када је о књигама реч, мислим да не постоји нека превелика опасност да ће се тај неки свет лаке и залудне забаве дубоко укоренити међу правим, истинским читаоцима. Није ни раније сва популација читала и посезала за књигом. Мислим да је онај стабилни део читалаца, који свака библиотека има, некако трајан и да се то преноси с колена на колена.

Са колико година сте прочитали прву књигу и о којој књизи је реч?

[...] Сви смо прво читали сликовнице и размењивали их. У згради је постојао један леп обичај – носили смо једни другима на рођендане књиге. Прве сликовнице којих се сећам су „Десет малих Индијанаца“, „Три прасета“, бајке разних народа... И ето, остале су ми до данас у глави. Међу првим књигама које сам читао била је и она чувена књига Бранка Ћопића „Доживљаји мачка Тоше“ (можда зато волим животиње до дана данашњег) и још неке књиге о мачорима, рецимо „Судбина једног Чарлија“ Александра Поповића. Наравно, сви смо прво слушали па после читали бајке, обиље бајки. Имали смо лепу библиотеку, а прве књиге које смо добили сестра и ја биле су књиге чика Јове Змаја. У то време сам веровао да је чика Јова Змај наш рођени деда, да је он само мени писао и да ме је одлично познавао... Иначе, од чика Јове сам највише волео песму „Зека из јендека“. [...] На мене су велики утисак оставила и дела Марка Твена, Жила Верна... Сећам се да сам неке књиге читао користећи географски атлас. Ту се описују нека места, ја их нађем на карти света, ставим прст и кажем: аха, они су сада овде... [...] Не мора се ићи далеко да би се много видело. Много тога из света се нала-

зи у књигама. Рекао бих да ме је баш то привукло и знао сам још у првом разреду основне школе да ћу бар покушати да будем писац. Мислим да сви људи знају врло рано за шта су рођени. [...] Мене је, ето, књижевност дочекала и ја сам остао на том путу. Сада, после десетак, петнаест књига, могу да кажем да је све то имало смисла. Сада, више него икад. Нарочито што кренете као полетарац (као наши другари који су сада на радионицама), а онда сретнете неке јако важне људе у животу, па онда видите да ти писци из лектире заиста постоје, онда схватате да вас они прихватају равноправно као своје другаре, и после тога нема више назад. Ви сте ту, имате нешто што носите у себи и осећате се повремено као амбалажа, јер то што носите у себи више и није ваше, то припада вашим читаоцима. [...]

На први поглед зрачите веома позитивном енергијом на Вас деца доживљавају као пријатеља. Шта мислите, због чега је то тако?

Можда зато што и сам одбијам да изађем из детињства. Нема потребе за некаквим замагљивањем у приступу деци, људима, па и кућним љубимцима. Нема потребе да представљате ни себе ни своје речи другачије него што јесу. Разговарамо отворено и искрено и то је луксуз који једино деца и писци за децу могу себи да дозволе. Да говоре једноставно и јасно, без неког замагљивања смисла да би се лажно представили значанијим него што су. [...] Друго, веома је важно да умете да се играте. Ако хоћете да се приближите младим читаоцима, будите као они. Наравно, то не значи да треба да се кревельите. Постоји један важан задатак, а то је – попети се на ниво детета. То значи – досегнути онај ниво на коме су деца у предности у односу на одрасле људе. Умети да се играш, бити искрен и дозволити себи те неспутане узлете маште, радозналости, зачуђености... Када то на прави начин радите, то даје добре резултате.

Велики део стваралаштва сте посветили деци. Каква осећања у Вама буде задовољна лица деце, а да притом знате да су Ваше књиге или Ви сами заслужни за то?

Не бих рекао да су за то заслужне моје књиге. Пре су за то заслужни њихови родитељи, васпитачи, учитељи, билиотекари, који су припремили ту децу. Као када се њива припреми за сетву. [...] Кад књига и дете нађу заједнички језик, то буде један срећан спој. Нема онда писац много права да својата ту радост деце. Просто, колико је то нека заслуга књиге, толико је и њихова лична заслуга. [...] Мени је много драго када видим срећна лица деце и мислим да су деца у данашње време веома ускраћена и да ми њима много унапред дугујемо, јер велики број деце са којом се данас срећемо сутра ће и те како допринети не само своме граду или држави, већ целом свету. А ми тога треба да будемо свесни на време.

Добили сте бројне награде за своје стваралаштво. На коју од њих сте најпоноснији и зашто?

Већину тих награда су добиле књиге. Ја сам имао ту част да ми их уруче. Највише награда добила је књига „Авантуре Краљевића Марка“. Награда „Невен“ (треба ли рећи – зато што су је добили заиста великани писане речи за децу код нас) заиста ме пуно радује. Радује ме награда за књигу „Зоолошка песмарица“ Међународног сајма књига у Београду „Дечја књига године“, зато што има тежину. Већина тих награда има и те како велики значај за самопоуздање писца и за даљи живот књиге. То је, у ствари, суштина награда. Радује вас то што је баш ваша књига из мноштва издвојена и препоручена читаоцима на тај начин. Јако ми је драга Награда *Змајевих дечјих игара* за изузетан стваралачки допринос савременом изразу у књижевности за децу, зато што ми даје наду да сам успео у нечему у шта сам уложио прилично труда – да моје речи постану блиске новим генерацијама читалаца. [...]

Шта сте прво помислили када сте сазнали да ће доћи до реализације Манифестације дечјег стваралаштва „Чаробне полице Биби Сликовчице“?

Прво што сам помислио јесте како је невероватно то да свака идеја на коју дође писац Игор Коларов нађе начина да буде реализована. [...] Пре четири године је Игор Коларов дошао на ту дивну идеју и рекао да је ово једно веома лепо и захвално место за организовање манифестације те врсте. Ми смо знали колико труда улажу и школе и Библиотека, да постоји лепа сарадња између структура које чине укупну културу Књажевца и околине, да се деца радо одазивају на позиве из Библиотеке, било да је у питању књижевност или неки други вид стваралаштва. [...] Свакако да сам одушевљен овом манифестацијом, будући да је моје мишљење да се култура полако сели из некаквих центара који ту улогу у последње време ничим не оправдавају. Оно што су некада били центри културних збивања, сада се полако претвара у папазјанију свега и свачега, те мислим да се култура с правом повлачи у оне локалне средине којима је стало до тога да очувају свој културни образац и свој имиџ, који свакако није занемарљив. [...] Овде је сваки догађај ове врсте као празник. Када се појавите у школама, имате утисак да је све то тако свечано и

да деца памте сваки тренутак, све што је занимљиво. Ја сам склон томе да памтим ту децу и њихове радове. Када дођете после две-три године, видите да су се они претворили у заиста квалитетне младе људе и буде вам пуно срце.

Који део Манифестације је по Вашем мишљењу најзанимљивији и због чега?

Мени лично је најзанимљивији део Манифестације – припремање позоришне представе према тексту који је Владимир Андрић написао на основу приче Бране Цветковића. Јер, ради се о виђењу и интерпретацији једног великана од стране другог великана, а тај припада оном делу стваралаштва који зовемо школом стваралаштва за децу Душка Радовића, реч је о директном настављачу онога што је Радовић започео у нашој књижевности, часописној продукцији, телевизијској и радио уметности за децу. Е, баш то је Владимир Андрић. Зато држимо песнице тим младим људима који су прошли аудицију и надамо се да ћемо сви заједно уживати у њиховој представи. Једва чекам да видим и ликовне радове младих књажевачких талената, настале у радионици коју зналачки води угледни ликовни стваралац и педагог Раде Ристић. А за то време, Игор Коларов и ја радимо са младим и талентованим писцима из Књажевца. Већ смо имали неколико сусрета са њима, неколико радионица, и могу вам рећи да из дана у дан они све више напредују, како ми се чини, на обострано задовољство. Ми смо као руководиоци тих радионица изненађени квалитетом њихових радова, који настају на лицу места, а видимо да и њима прија начин на који се дружимо и радимо. Ако желите да придобијете некога да своје умеће покаже целом свету, онда морате да му будете пријатељ а не налогодавац. Мислим да смо ми нашли прави начин за то. То је – радост узајамног разумевања и сарадње. [...]

Каква осећања у вама буди Књажевац и шта Вас везује за њега?

[...] Ово је крај који је на мене оставио велики утисак. Пре много година сам први пут дошао у Књажевац, са екипом Радио Београда у оквиру акције „Књига солидарности“. Тада сам схватио да се човек овде, и не знајући откуд то, осећа као код куће. Када дођете у неки град, осетите просто да вам је ту место. Овде нам се за душу лепе неке ситне радости од којих ми после сијамо као божићне јелке. То нам даје мотивацију за рад и писање до неког следећег сусрета с Књажевцем. [...] Кад прођеш кроз овај град, видиш да он живи. Пролазиш улицама и видиш људе који су пуни неке исконске животности. Не мислим да је то град као што су Лас Вегас или Њујорк, један људски мравињак, него Књажевац има тај неки мирис питомог, мало успореног а прилично пристојног лепог градића, у коме се човек може осећати нормално и баш као да је међу својима. То сам у детињству и раној младости сретао, а данас су ретки такви градови. То одговорно тврдим, јер често путујем Србијом, кроз много градова пролазим и каткад видим градове који одумиру, који су постали хладни или су се заледили у времену, у којима се мало шта лепо догодило још од осамдесетих година. [...]

Постоји ли неки мото којим се водите у животу?

Постоји више. Ако се не варам, Ниче је рекао нешто попут овога: „Не морам путовати да бих видео свет“. Постоји и један сачуван у нашем културном наслеђу: „Живот у страху је пола живота“. А ту је и омиљена мисао чувеног руског песника Љермонтова, која ми је како пролази време све важнија: „Живот без борбе је ништа“. Не мисли се, наравно, на борбу у ратовима који се воде, већ је порука да не треба одустајати, да треба настојати да се уради нека велика, важна ствар. Наше је да дамо све од себе, а шта ће од тога испасти и преостати, време ће показати. [...]

СТВАРИ КОЈЕ У МЕНИ ТРАЈУ

(разговор са редитељем, драматургом, књижевником Владимиром Андрићем)

Разговор водила Силвија Савић

Како видите нашу манифестацију „Чаробне полице Биби Сликовчице“? Који су циљеви?

О манифестацији би вероватно требало да говори Владана, пошто је она шеф параде, а Игор, Бранко и ја смо учесници, и неки свој допринос дајемо. Бранко и Игор имају књижевну радионицу, ја са клинцима радим драмску, па је све у знаку вашег земљака Бране Цветковића... Имамо једну групицу деце, почетника, али деце која су слатка, бистра, жељна да нешто ново науче, па су као таква и добри чланови новоосноване групе с којом ћемо направити драматизовану причу у стиху „Шумска бајка“ Бране Цветковића. [...] Лепо је што се његов Књажевац њега сетио. Има чиме да се поноси, он је стварно сјајан. Као дете сам обожавао „Зунзарину палату“, „Ваљушка трбушка“, и она три снешка из приче „Топили се од милине“. [...] И сад, после прилично деценија, знам их још увек напамет. То је доказ да сам чика Бранин ђак. Надам се да ћемо направити веселу представу од те слатке, веселе приче.

Овај пројекат окупио је много деце. Колико је важно да деца учествују у оваквим манифестацијама?

Имам утисак да нису дошли по задатку, него да су дошли зато што им се чини занимљиво. Са књижевним радионицама су имали контакте, ако никако другачије, имају домаће задатке, писмене задатке, задате теме. Али сада са њима раде професионални писци. Ја сам професионални редитељ и док спремамо тај мали весели комад, учим их првим корацима глуме, успут, помало, неосетно. Да природно глуме, да не показују...

Да проживљавају?

Да проживљавају. То је добар израз, правилан... Глумци проживљавају неке фиктивне околности, прилагођење лику и његово понашање у тим фиктивним околностима. Да текст изговоре као свој, као да им је тог часа то пало на памет, то је глума. Глуму сам открио кад сам имао тринаест година. Нису нам тада давали текст целог комада. Добио бих само своју улогу, преписану, и последњу реченицу онога ко говори пре мене. И чекам кад ће на ред да дође та реченица, да изговорим своју реплику. При томе, не слушам шта други причају, чекам свој ред. Знам да треба да будем такав и такав, и онда се трудим да се спремим, да само наступим и да будем или забринут или срећан или љут. То не ваља, јер ја то не проживљавам већ само показујем, правим се, лажем... Да ли ту реченицу говорим из душе? Не, не говорим је из душе него лажем... [...]

Шта је читао Владимир Андрић као дете?

Рекао сам већ, ја сам чика Бранин ђак. Кад је реч о литератури за децу, имам неколико узора, великих писаца који су оставили још у детињству велики утисак на мене. [...] Моја мама је била учитељица. Она је имала неки свој избор књига, који је био класичан. Мој отац је био правник, веома начитан, знао је језике и био је склон хумористичкој литератури. Имао је врло богату хумористичку библиотеку. Од Апулеја, Римљанина, преко класичара као што су Франсоа Рабле и Алфонс Доде, па Дикенс, Марк Твен, Гогољ и Аверченко, Карел Чапек, Луиђи Пирандело... Дакле, богата, сортирана, фантастична хумористичка библиотека. И ја сам то читао.

Значи Ви сте тада били под утицајем светске књижевности?

Не, то сам имао код куће. А ишао сам у обреновачку библиотеку. Ту сам био сам... Нешто су ми библиотекар препоручивали... Али то је врло кратко трајало. Јер, знаш, узмеш неку књигу, прочиташ, погледаш, онда узмеш следећег писца, па један прозор отвара други прозор, једна врата отварају друга врата... И ја сам ту обреновачку библиотеку претресао, па после ваљевску... У средњој школи сам добио жутицу. [...] Зато сам ишао у Врњачку бању, и за зимски и за летњи распуст. Није лако кад треба три пута дневно да пијеш лековиту воду – у пола седам, па у пола дванаест, па у пола четири. Тамо откријем библиотеку... и почнем да читам дебеле књиге. Тако сам прочитао Џејмса Џојса, прешао преко Жида, преко Пруста, Чехова, начитао се као луд! Чекајући да пијем те лековите воде... Лепо сам се излечио, али сам се нахранио са пуно литературе. Нешто сам ја бирао литературу, нешто је литература бирала мене. Неосетно сам са Жила Верна и авантуристичких књига прелазео на мало озбиљније. Кад сам био у гимназији, у НИН-у сам нашао текст о двадесет књига које су обележиле двадесети век. Онда почнем да читам Форстерово

„Путовање у Индију“, па те једна књига упуту на другу... Тако сам из једне књиге упливавао спонтано у другу. [...]

Деца огувек важе за најстрожу и најискренију публику. Шта за Вас значи када напамет знају Ваше стихове, када Вам аплаудирају, кад добијете награду?

Човеку је увек мило када добије награду. Није реч о мојој сујети, него, рецимо, о потврди да оно што радиш, не да вреди, него да нешто значи. Ако људи то прихвате, ако нешто запамте, ако заволе... То је велика сатисфакција, јер, значи, не радиш узалуд. А није то тако једноставно. Неке ствари одједанпут су општеприхваћене, за неке треба да прође двадесет, тридесет година. Моја књига „Вечерњи слон“, коју сам врло волео, кад је изашла пре четврт века, прошла је потпуно незапажено. Да ли је то било испред свог времена, што је могуће, или је друкчија била књижевна атмосфера? Недавно је поновно штампана, тражили су је неки издавачи, допала им се. Зачудио сам се откуд су уопште то ископали. Одједанпут је то одјекнуло и било богзна како прихваћено. Али, видиш, у једном времену није постајало, у другом је прихваћено. [...]

Да бисте писали за децу морате се уздићи на ниво детета. Да ли је Владимир Андрић још увек дете?

О томе сам једанпут говорио, чупајући из самог себе неке мале формулације да објасним неку поетику. И рекао сам: кад ја пишем, за кога пишем? Па пишем за Андрића кад је имао девет година. За себе ондашњег, што он може да разуме... А био је паметан, био је начитан, знао је где ђаво спава... Неки пут сам читао и две књиге дневно, кад је распуст, преко лета. Ето, та моја љубав према Саројану, према Дикенсу... [...] То су све ствари које у мени трају. Дакле, трају шездесет и кусур година. Према томе, чим оне толико трају, нисам се ја толико променио, осим што сам остарио.

Да ли је Душко Радовић од почетка Вашег стваралаштва Вама „за ранима“?

Душко Радовић је мене открио. То је смешна прича. [...] Питао сам једну колегиницу (која је са нама студирала режију и већ је радила на радију као редитељ) да ли има нека тезга на радију, ја умем да пишеш. Шта умеш да пишеш? Умем да пишеш све (већ сам објављивао и стихове и прозу). Тако сам почео да радим на радију – „Добро јутро, децо“, „Весели уторак“... Мој уредник је скренуо пажњу Душку Радовићу да постоји један клинац који разбија како пише, и Радовић ме је звао, па сам написао комад за серију коју су радили разни писци. Звала се „Име и презиме“. Радовић ми је онда рекао: „А ти студираш режију? Ајде, узми па режирај то“. Ја кажем: „Никада нисам ушао у телевизијски студио“. „Ајде са мном“, ухвати ме за руку и уведе у телевизијски студио. Каже: „Ето, ушао си. Иди сад кући, спремај књигу, снимај!“ И тако сам почео да режирам са двадесетак година. Био сам најмлађи телевизијски режисер у целој ондашњој Југославији. И, дакле, Радовић ми је био над главом, преко рамена, неколико година док је био уредник. А после тога, кад га више није било, онда је замишљени Радовић био некакав критеријум који ја призивам – шта би Радовић рекао на то... [...] Био је уредник оног фантастичног „Полетарца“, а ми смо писали... Без хонорара, али смо то писали као да је најважније на свету. И било је најважније на свету... Радовић није био строг, али је био врло захтеван. И богами, велика је била... не трема, нису ми се тресле ноге, али сам био јако нестрпљив да чујем да ли сам погодио то што он хоће или нисам. У ствари, Радовић је одувек, ма од оног момента кад смо се у животу срели па надаље, био мој стандард. Трудио сам се, и сада се трудим, да све што напишем буде такво. Да се не обрукам пред Радовићем.

Шта Вас увек враћа у Књажевац?

То је чудно... Па, ваљда нека врста срдачности... Пита ме синоћ мој син, мој колега Радивоје Андрић: „Како ти је у Књажевцу?“ Рекох: „Лепо је, фин је градић, људи су срдачни, култивисани, деца образована, фина, васпитана, укусно обучена, бистра...“ Пријатно сам био изненађен и прошле године кад сам први пут дошао. Јер, није ово време, није у свету, а није ни у Србији, наклоњено уметности уопште, а овде, одједанпут, постоји неко велико интересовање. [...] И први пут сам се радовао доласку. Обишли смо школе, дружили се. [...] Па смо ишли на излет на Стару планину... Успоставили смо не професионални, него неки другарски, срдачан контакт. Онда сам Радивоју на крају рекао: „Имам сад четврти град где се осећам као код куће“. Први су Ваљево и Обреновац, где сам рођен, где сам ишао у школу, почео да режирам, живео, где волим да одем. Треће место је једно мало село у Црној Гори, на мору, Радовићи, где двадесетак година летујемо. И сад Књажевац... Не треба много да објашњавам. Кад се већ тако осећам, што бих објашњавао? Не треба много цуњати ни претурати по нечему што се спонтано и искрено осећа. Можда не треба ни много тумачити... [...]

Шта је с уметничким гушама које игу путем глуме, режије, које пишу, стварају своје светове?

Није лако, али је лепо. И ономе ко се реши на неку врсту пустиловине где се исход не зна, може се лако десити да постане познат, да остане скромних примања. Али некакву унутрашњу сатисфакцију, и неки смисао живота, можеш испунити само ако идеш оним путем за који тајно знаш да је прави. [...]

ЖЕЉА ДА СЕ НЕШТО НОВО СТВОРИ

(разговор са ликовним уметником Радетом Ристићем)

Када сте почели да се бавите уметношћу, ко је први приметио Ваш талентат?

Талента свакако има, да се присетимо мало... Испољио се још у основној школи, у ствари, далеко раније. У то време није било папира, а отац је доносио новине. Политику нарочито. Онда он откине ону белу маргину, па тиме увија цигарету и пуши. Након тога остајали су комади папира, а он накваши пљувачком оловку, такозвану мастиљаву, нацрта Чича Глишу и каже да се тако црта човек. То су били неки корени, претпостављам. У основној школи, у Трговишту, учитељица ме је увек прозивала кад је нешто требало нацртати. Ваљда је приметила да на тај начин могу нешто рећи. Касније је и наставник цртања осетио да из моје руке може нешто лепо да изађе. Није посебно радио са мном, али увек би на часу издвојио мој рад и показивао га осталој деци. Ваљда је тако почело. После основне школе, завршио сам прву годину у Гимназији у Књажевцу. Затим сам отишао у Средњу школу за примењене уметности у Нишу, на вајарство. То је трајало пет година. После тога сам завршио, како се данас зове, Педагошку академију. Прво сам радио у фабрици порцелана у Зајечару, на обликовању модела, цртању, декорацији. Касније сам био наставник у Основној школи „Каплар“, у Гимназији и помало у Техничкој школи, тачније, мењао сам професоре. Тринаест година водио сам пропаганду у Фабрици обуће „Леда“, а радио сам и у моделарници, на цртању и обликовању модела, изради разних постера, каталога...

Шта Вас највише инспирише, шта Вас покреће на рад?

Ваљда човек некако доживи тај посао. Увек се јави нека жеља, не нека посебна инспирација, увек је у питању жеља да се нешто направи, нешто ново створи. Некада то буде забава, па се оно што се прво црта на папиру касније обликује на неки други начин. Ја сам, заправо, одушевљен старом архитектуром нашег краја. Мислим на оне старе куће са посебним луковима. То је такозвани моравски стил или „моравка“. У том крају, према Старој планини, не знам да ли ми је нека промакла а да је нисам насликао, односно нацртао. Сликао сам их углавном акварелом. То је техника која ми и данас изузетно одговара. Ако ме нешто инспирише, то су сигурно те куће. Насликао сам све које су карактеристичне, овде у нашем крају.

Провели сте део своје каријере као наставник ликовне културе у Основној школи „Каплар“. Каква су Ваша искуства?

Имам лепа искуства. Прво, тај предмет сам схватио као врсту мале релаксације за ученике. Математика је оптерећење, а моји часови су представљали опуштање. Радио сам по предвиђеном програму, али сам увек дозвољавао да то буде мало слободије. Нисам тражио да деца на часу седе као скулптуре, да се не окрећу и не разговарају... Било је и изузетних резултата. Рецимо, на ликовној изложби „Деца света“ у Новом Саду један мој ученик је добио другу награду. Има пуно на-

града и на тему „Деца Тимочке крајине цртају“. То је тада организовао зајечарски музеј. Као наставник, био сам задовољан и баш ми је било драго да дођем на час. Није ми то никада тешко падало. Ево сада, кад сам у пензији, у мојој кући која је поред школе увек се чује дечја галама. Кад нема деце, када је субота или недеља, некако је празно.

Бавите се углавном уметношћу, сликањем, вајањем... Али се бавите и сценографијом, посебно за Фестивал културе младих Србије.

Већ четрдесет година радим сценографију за Фестивал културе младих Србије. Ради се о интересовању. Нешто ме је невероватно мотивисало да се бавим тиме. Наиме, у Књажевцу је постојало аматерско позориште. Требало је понекад осмислити, на пример, где ће се одиграти нека радња, простор на коме ће се то тачно догађати. На смо-

три у Мајданпеку, на такмичењу на коме је учествовало аматерско позориште, које је „Леда“ финансирала, добио сам прву награду за сценографију. Наравно, то ме је подстакло да се и даље тиме бавим, не професионално већ аматерски. Сада радим сценографију за представу „Шумска бајка“. Када се припремају представе, прво треба добро прочитати дело, да се види шта хоћемо да постигнемо тим делом. Тада човек у свести може да створи слику – где треба да се одигра одређена прича. После се пређе на реализацију, одлучује се да ли ће сценографија бити насликана или ће бити у 3D варијанти...

Није ово први пут да сарађујете са Библиотеком, учествујете у скоро сваком од њених пројеката. Шта Вас то привуче, шта Вас увек радује у вези са тим?

Некако ми одговара то, увек се може видети нешто лепо. Долазе деца, има разних пројеката, тако да проналазим себе у свему томе.

Добро сте упознати са оним што Библиотека ради са децом. Како доживљавате овај, могу слободно рећи, „покрет“ за децу?

Мислим да је то изузетно. Можда нема довољно времена да се у школама каже понека реч о глуми. Ја сам сада имао прилику да гледам и слушам децу са којом ради редитељ Владимир Андрић. То не може да се види и чује на настави и ово је идеална прилика да сви који се интересују за глуму чују неку лепу реч... Није да се у школи све то не ради, али мислим да је изузетно важно то што овде деца могу да се сретну са човеком који се професионално бави режијом. Кад су мали, људи упијају то искуство, па и размишљају чиме ће се касније бавити.

БИБИН ДНЕВНИК 2016

Драги другари,

Добро јутро! Добар дан! Или Добро вече!... Ма не, није ово онај озбиљни д-н-е-в-н-и-к који понекад плаши децу. Ово је моје и ваше место резервисано само за лепе ствари, фине емоције, луцкасте вести, велике уметнике, добре људе и сву децу. За све оне који учествују или су *пријатељи* Манифестације „Чаробне полице Биби Сликовчице“. Уз помоћ новинара **редакције** Бибиног дневника ја сам бележила све што се дешава, а ви читајте, гледајте и уживајте!

РЕДАКЦИЈА БИБИНОГ ДНЕВНИКА

Главни и одговорни уредник: Биби Сликовчица

Уредници: Слађана Јеремић, Владана Стојадиновић, Јелена Ћирић, Љиљана Павловић

Новинари: Анђелија Аранђеловић, Милица Костић, Анета Симић, Мартина Станојевић, Александра Ристић, Силвија Савић, Сара Николић (ученице Књажевачке гимназије), Сара Воштинић, Лола Станојковић, Наталија Василијић, Јована Симић, Анђела Милошевић и Стефани Вељковић (ученице Техничке школе Књажевац)

Фотографије: Народна библиотека „Његош“; Илустрације: East Star Group

bibi.biblio-knjazevac.org

Среда, 21. септембар

Драги другари,

Моје другарице, библиотекари и ја припремили смо занимљив програм за вас. То су новинарске, ликовне, књижевне и драмске радионице. Првих пет дана посветиле смо откривању тајни новинарског заната у радионицама за младе новинаре. Новинарском занату училе су нас новинар Љиљана Павловић и моја другарица која такође живи на Дечјем одељењу, тета Слађа. Следеће недеље почињу дани поезије и прозе, па ће се наши основци учити тајнама лепог писања са Бранком Стевановићем и Игором Коларовом. Млади ликовни уметници окушаће се у илустровању, под „диригентском палицом“ сликара и вајара Радета Ристића. Да бисте још више уживали у чаролији нашег програма, испричаћемо вам „Шумску бајку“, за коју је сценарио написао чувени „пустолов“ Владимир Андрић. Шта вам поручују Игор, Владимир, Бранко и Раде извештаваћемо вас моји репортери и ја. Сви који воле да читају уживаће у промоцији књиге Бранка Стевановића „Авантуре Краљевића Марка“, а за радозналце следи „школски“ час о Брани Цветковићу. Хеј, предшколци и прваци, имаћете прилику да учествујете на ликовном конкурс! Зар то није супер? Дођите да се дружите са мном!

Ваша Биби

(Редакција Бибиног дневника – ЦЕЛА!)

Петак, 23. септембар

Ја сам најсрећнија овчица на свету! Како зашто? Па, хеј! Ко још може да се похвали да има на стотине добрих, паметних и веселих другара из пет школа и шест вртића. А моје нове другарице из новинарске редакције... Чудо! Слушам их и гледам синоћ из мог удобног кутка на Дечјем одељењу, а срце ми расте, расте... веће од Старе планине! Оне вежбају вођење интервјуа, а ја слушам и уживам. Откривају да воле језике и науку, а не воле лењост и простоту. Играју фолклор, свирају клавир, певају, глуме, рецитију, пишу... И имају дивне планове за будућност. Сигурна сам да ће и наша „Стропланинска бајка“, захваљујући њима и свим другим учесницима, имати срећан крај. И сваке нове године – нови почетак. Желим да Манифестација дечјег стваралаштва „Чаробне полице Биби Сликовчице“ буде највећа књига на свету, која ће сваке године да расте и расте... А то није немогуће. Из једне паметне књиге са моје чаробне полице прочитала сам да је „улагање у образовање и културу најважнија инвестиција“. Ја се баш не разумем у те материјалне ствари, јер свет посматрам срцем, па сам била помало збуњена. А онда сам „из срца“ погледала мало боље. О, па одговор је ту. Погађате?

(Слађана Јерemiћ)

Недеља, 25. септембар

Децо, нећете веровати! Као да није недеља! Окупили се библиотекари, растрчали по читаоницама, завршавају, кажу, неке важне послове... Само ме узгред приупитају за покоји савет, тек да се не осећам запостављеном. Добро, данас нам стижу најдражи другари – Игор, Влада и Бранко! Нећу сад, док чекамо госте, да наваљујем и да захтевам да ми се нешто занимљиво прочита или да подсећам на то да и недељом треба да се залије цвеће, нахрани дебели црни библиотечки мачак, нити да ми лева трепавица вапи за чешљањем. Ћутим и чекам! Кад, негде око подне, појави се у Библиотеци цела моја

редакција! „Имамо“, кажу, „важан редакцијски састанак!“ Поскидаше са полица силне књиге – припремају се за задатке. Питања за интервјуе већ спремна, а гости још ни стигли нису! Узмуваше се око рачунара, траже да им библиотекари пронађу литературу, па се договарају, пишу, слажу фотографије и илустрације, састављају презентацију... Чини ми се о чика Брани! Свиђа ми се ова гужва и креативна паника! Додала бих и ја понешто у ту презентацију, али нећу да им сметам! Баш их је обзео овај задатак! Нема везе што је недеља.

P. S. Писци су стигли, децо!

(Владана Стојадиновић)

Понедељак, 26. септембар

Ух, како сам данас имала трему! Моји мали и мало већи другари дошли су на аудицију за представу „Шумска бајка“. Шћућурила сам се у једном ћошку и чврсто држала палчеве свима. Ја сам још увек мнооого узбуђена и срећујем утиске, али ту су моји новинари да вас на време о свему извести. Овако је то било: аудицију је организовала Библиотека; у жирију је био Владимир Андрић, драматург, књижевник и редитељ; аудицији је присуствовало скоро педесет потенцијалних глумаца, узраста од другог до осмог разреда. Сви они су се трудили да најбоље искористе своје време и да својим талентом и вештинама импресионирају Владимира Андрића, који је био спреман да саслуша и да да предлог о улогама и начину њиховог извођења. Он је написао и сценарио за представу „Шумска бајка“, инспирисан истоименом причом Бране Цветковића. Како чујем, премијера ће се играти у новембру, на Светски дан детета.

(Лола Станојковић и Стефани Вељковић)

Уторак, 27. септембар

Здраво свима! Моји новинари имали су јуче један леп задатак – извештавање са промоције књиге Бранка Стевановића „Авантуре Краљевића Марка“ и отварања изложбе илустрација Косте Миловановића, која је у Библиотеку стигла из Новог Сада, од Змајевих дечјих игара. Кажу ми да су уживале слушајући дивне уметнике који су нас посетили и, бар на тренутак, вратиле су се у детињство. Владимир Андрић, Бранко Стевановић и Игор Коларов успели су да приближе уметност најмлађима и уведу их у свет историје. Удруженим снагама сјединили су поезију и илустрације, и било је право задовољство гледати и слушати. Сви су се лепо забавили, укључујући и мене. Научила сам шта су то фусноте, а успела сам и да украдем неки минут за фотографисање.

(Анђелија Аранђеловић, Сара Воштинић и Анђела Милошевић)

Хеј, другари, да ли знате шта се једне вечери дешавало у топлим просторијама наше библиотеке? Моји новинари интервјуисали су наше писце, редитеља и сликара. Благо њима! Морам вам признати да сам била толико знатижељна, да сам прислушкивала и сазнала понешто о сваком од њих. Док је Игор Коларов говорио о бављењу писањем, филму који је настао на основу његове књиге и значају библиотеке и културе за децу, сликар и вајар Раде Ристић присећао се својих првих цртежа. Владимир Андрић вратио се у време свог детињства, када је више времена проводио на позоришним даскама него играјући се код куће. Бранко Стевановић говорио је највише о важности писања за децу, а после интервјуа је својим причама успео да насмеје све око себе. Пошто сам се скривала, надам се да нису чули и мој смех. Мада, када мало ноћу ослушнем, још увек јасно чујем весели жагор и заразни смех. Нарочито на Дечјем одељењу. Ако ми не верујете, дођите и ослушните и ви... Шаљем вам свима један вееелики осмех!

(Јована Симић и Наталија Василијућ)

Како се постаје писац за децу? Да бих то сазнала, данас сам се прошетала до Регионалног центра за стручно усавршавање. Тамо се у топлом и пријатном амбијенту ове недеље одржава Бибин књижевни атеље, којим руководе наши маестрални писци за децу, Бранко Стевановић и Игор Коларов. Учесници литерарних радионица су ученици свих књажевачких основних школа, аутори најбољих радова на конкурс „Старопланска бајка“. Наша новинарска екипа била је у прилици да разговара са познатим и јако занимљивим писцем Бранком. Он је рекао да ће целе недеље ученици писати стихове и кратке приче, поправљати свој стил и однос према књижевности. Приметио је да неки, како он каже, будући песници и писци пишу сажето, неки дескриптивно, али да свакако примећује „неспутане узлете духа“ у њиховом писању. Каже и да је Игору и њему велико задовољство што у раду не крећу „од нуле“. „Има доста ефектних радова

у којима се препознаје утицај наших старијих колега“, каже Бранко. Наши писци истичу да желе да деца пишу самостално и да нико не сме да им „поқвари“ машту и креативност.

P. S. Деца увек знају најбоље.

(Лола Станојковић и Анђела Милошевић)

Среда, 28. септембар

„Имам божанствене утиске!“, казала је моја драга Милица екипи Бибиног дневника... Али, кренимо редом! Од уторка до петка, седамнаест малишана из основних школа имаће прилику да своје глумачко умеће покажу у Бибином драмском атељеу. Драмским радионицама руководи мој вееелики

пријатељ Владимир Андрић. Није он велики зато што је висок, већ је велики драмски писац и сценариста и велики редитељ и велики писац за децу и велики пријатељ књажевачке библиотеке! Моје другарице из редакције биле су ту да забележе позитивну атмосферу и утиске учесника. Сви уз пуно труда и Владино стручну помоћ и подршку савладавају основе глуме и припремају се за велики догађај – премијеру представе „Шумска бајка“. Ево шта је осмакиња Милица још рекла о овим радионицама: „Јако је лепо учити малу децу да глуме. Иако нисам толико мала, забавно ми је да играм у једној дечјој представи.“ Једва чекам премијеру!

(Анета Симић, Александра Ристић и Милица Костић)

Петак, 30. септембар

Пре пар дана, моји другари основци и ја постали смо прави мали уметници. Учимо да цртамо као чика Брана! У Бибином ликовном атељеу књажевачки сликар и вајар и ликовни педагог Раде Ристић говорио нам је о илустрацијама, вештинама цртања и многим другим сликарским техникама и терминима. Својим приповедањем о уметности и важности илустрације у књижевном делу, заинтригирао је све присутне. Његови радови, разноврсни и задивљујући, осликали су његов таленат у потпуности. Пером, оловком, темперама или било којим сликарским алатом, он успева да створи фантастичан приказ, који није ништа друго него плод његове маште. На задате теме – „Несаница снашла миша“, „Зећ са хартије бежи“ и „Свако јутро, чим сване“, о којима су у Бибином књижевном атељеу писали њихови другари, талентоване девојчице и дечаки покушали су да одговоре на најбољи могући начин. Уз помоћ маште, наравно. Ја верујем у њих, јер уз практичне савете које су добили, чини ми се да свако може да направи чудо. „Насликајте живот дугиним бојама!“ – нека то буде порука радионице. Обрадовали су нас и писци Бранко и Игор, који су својим присуством улепшали и употпунили читав догађај.

(Анђела Милошевић)

Субота, 1. октобар

Драги другари, морам да похвалим моје другарице новинарке. Како су само вредне! Оне су са библиотекарком Јеленом осмислиле малу изложбу о чика Брани. Вредно су радиле, сецкале и лепиле, а уз то се и добро забавиле. Поред тога, уз стечено знање на радионицама, написале су и причу о њему. Да би прича била што боља, остајале су у Библиотеци и после затварања! И тако готово свако вече целе две недеље! Провела сам пуно времена са њима. Постале су ми веома драге и надам се да ћемо се дружити и након завршетка ове манифестације.

(Мартина Станојевић)

Понедељак, 3. октобар

После много успешно завршених новинарских задатака, мој тим је данас имао редакцијски састанак. Дискутовало се о новим подухватима у нашем новинарском путовању. Али, не само то! Бирали смо данас најбољу од двадесетак илустрација које су настале у Бибином ликовном атељеу. То је било јако занимљиво, мада не баш једноставно. Радови су стварно одлични и конкуренција је била веома јака. Било је и различитих мишљења, али на крају су се сви сложили и победник је одабран. Најмаштовитија илустрација краси корице ове чаробне књиге. Званично проглашење победника сачекаће своје време. А до тада, останите уз нашу интересантну дружину, која и даље не стаје са радом, већ има нове планове о којима ћете тек читати.

(Лола Станојковић)

Уторак, 4. октобар

Знате шта има ново? Знам да сте нестрпљиви, па ћу вам одмах рећи. На Дечјем одељењу Библиотеке, где увек можете да ме пронађете, у посету су ми дошли моји другари, прваци основних школа са својим учитељима. Едукативни програм Библиотеке зове се „Прваци у царству знања“, а ове године био је посвећен чика Брани. Слушали смо зато његову занимљиву причу „Зунзарина палата“ и научили колико су поверење и пријатељство снажнији у животињском него у људском свету. Пошто смо се јако лепо дружили, дала сам им леп и лак задатак – да својим цртежима на тему „Несаница снашла миша“ учествују на ликовном конкурс Библиотеке. Све што ми буду нацртали, биће представљено на изложби на завршној свечаности моје манифестације „Чаробне полице Биби Сликовчице“.

(Силвија Савић и Сара Николић)

P. S. Знате, децо, моји најмлађи другари, двееста предшколаца из свих вртића, већ пуууних десет година о важности читања и библиотеке уче у едукативном програму „Читаоница играоница“. Следеће недеље долазе на прву радионицу, па ће се одмах упознати... погодите с ким! Наравно, са чика Браном и његовом „Зунзариним палатом“.

(Владана Стојадиновић)

Ивана и Милица. Не. Милица и Ивана. Добро, де. Па како да их разликујем кад су оне близнакиње! Подједнако су раздрагане, вредне, миле, очаравујуће. Уз помоћ своје наставнице Снеже фино слажу чудесне мисли, а цртају – боли глава. Хоћете гундеља са виолином – ево га! Треба вам вредни мрав – ту је. Желите да цупкате у колу са веселом шумском дружином из „Шумске бајке“? Шта чекате? Заиграјте! Хоп, хоп, хоп!

(Слађана Јеремић)

Четвртак, 6. октобар

Данас сам посетила наше гимназијалце. Наиме, моје другарице из редакције одржале су час о „чаробњаку смеха“, „човеку са хиљаду лица“ Брани Цветковићу. Кроз занимљиву презентацију, ученици и професори Књажевачке гимназије упознали су се са животом и радом овог изузетног уметника. Захваљујући њима, сазнала сам да је он био успешан писац, инспирација многим уметницима, изванредан сликар и илустратор, глумац и редитељ. Мени се посебно допао део из презентације где се о чика Брани каже: „Да није било њега, модерно стваралаштво за децу не би било овакво какво је данас“. Уживала сам у данашњем дану и унапред се радујем поновном дружењу!

*(Сара Николић, Мартина Станојевић,
Александра Ристић)*

Данашњи четвртак провела сам са осмехом на лицу. Са мојим новинарима из удобности Библиотеке отишла сам до Техничке школе и поносно присуствовала њиховој презентацији о Брани Цветковићу, чувеном писцу за децу, карикатуристи, приповедачу, глумцу, редитељу, сатиричном писцу. Било ми је задовољство да гледам знатичељна лица професора и ученика, док су откивали ко је био Брана и колико је заправо значајан за нашу књижевност. Захваљујући њима и сама сам сазнала неке детаље из његовог живота који су ми били непознати. Иако сам се лепо забавила, једва сам чекала да се вратим у Библиотеку, зато што нигде није лепше него код куће!

(Анета Симић, Сара Воштинић, Милица Костић)

Уторак, 11. октобар

Када живите у Библиотеци, ниједан дан није тмурн и кишовит. За то су се данас побринуле Мина и Тамара, моје слатке другарице из Бибиног књижевног атељеа. Рекле су ми да су мало тужне од како су отишли Игор и Бранко. Зато су решиле да продуже чаролију и наставе да „слажу лепе речи“. Шапнуле су ми да су за ових неколико дана написале по једну причу, да имају још пуно идеја и да ће до краја године имати по једну пуну свеску лепих реченица – по једну за сваки дан.

(Слађана Јерemiћ)

Све је било тихо у мојој библиотеци, чак сам се осећала и помало усамљено, а онда сам чула жамор дечијих гласова – то су били моји другари, ђаци трећег разреда. Дошли су да сазнају нешто ново о великанима као што су Милутин Миланковић, Десанка Максимовић, Душко Радовић... И нећете веровати! Све су их препознали! Као што сам и претпостављала, највећу пажњу им је привукао наш чика Брана. Упознали су се са његовим животом и решили пуно његових загонетки. При одласку, њихове главе биле су пуне знања, а моје срце испуњено срећом! Са нестрпљењем ишчекујем наш поновни сусрет!

(Анета Симић, Анђелија Аранђеловић)

Четвртак, 13. октобар

Ни вечерас нисам била сама у Библиотеци. Прво су ми друштво правили Драгослав Живковић, академски сликар, Раде Ристић, ликовни уметник, и моја стара пријатељица библиотекарка Владана. Изабрали су најбоље ликовне радове предшколаца и првака са конкурса „Несаница снашла миша“. Мени су сви радови били дивни, али уметници нарочито оцењују особеност и препознају шта је цртала дечја рука. Мојој радости никад краја! После њих, друштво ми је правила цела моја редакција, овог пута у улози жирија. Мој најдражи жири одабрао је најмаштовитији ликовни рад на конкурс у и по једну песму и кратку причу, измаштану у Бибином књижевном атељеу. Тако су моје паметне, златне девојке прошириле списак добитника Бибиних награда. На крају смо се и почастиле, а морам да признам да ми је ово једно од најдражих дружења и да једва чекам да видим радосна лица деце кад им будемо уручивале награде!

П. С. Децо, да знате и ово. Наша редакција одабрала је и најбољег глумца Бибиног драмског атељеа. Али, његово име открићемо вам после премијере представе „Шумска бајка“!

(Анђелија Аранђеловић и Мартина Станојевић)

Субота, 15. октобар

Драги моји, помало ме хвата паника! Имам још само месец дана да се припремим за велико финале! Премијера представе, па изложба ликовних радова, па промоција ове моје чаробне књиге... Јао, не могу да дочекам! А онда, када поново дођу Игор, Влада и Бранко, и када се поново окупе сви моји другари са радионица – писци, глумци, сликари, новинари – направимо за вас велику свечаност – у новембру, на Светски дан детета!

Ваша нестрпљива Биби

(Владана Стојадиновић)

САДРЖАЈ

Драги другари, мали и велики...	4
БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – КЊИЖЕВНА И ЛИКОВНА	5
Бибине књижевне награде	6
Чик погоди(те)	9
Неко ми грицка реченице	10
Зеџ са хартије бежи	12
Уа, школа!!!	12
Мењам мобилни телефон за књигу	13
Није шала, али тако звучи	13
Ко је јуче био Владимир Андрић?	14
Чок-чок-олада	14
Побркана памет	15
Несаница снашла миша	16
Жаба	19
Жаба која је одскакутала	19
Свако јутро, чим сване	20
Бранина љубав	21
Љубавна СМС порука	22
Откуд ја у подморници	23
Рођенданска честитка	23
Реклама за сапун	23
Писац	24
Мачка и салама	24
Прича са тавана	25
Продавница маште	25
Свако вече друга прича	26
БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ЛИКОВНА	27
Бибине ликовне награде	28
БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ДРАМСКА	31
Шумска бајка, чика Брана, уз досољавање Владимира Андрића	32
БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – ЗАВИЧАЈНА	41
Брана Цветковић – чаробњак смеха	42
БИБИНА ЧАРОБНА ПОЛИЦА – НОВИНАРСКА	45
Прави људи расту из праве деце (разговор са Игором Коларовом), Наталија Василијић	46
Неспутани узлети маште и радозналости (разговор са Бранком Стевановићем), Анђелија Аранђеловић	48
Ствари које у мени трају (разговор са Владимиром Андрићем), Силвија Савић	52
Жеља да се нешто ново створи (разговор са Радетом Ристићем), Јована Симић	55
БИБИН ДНЕВНИК 2016	57